

Et fattedes.

Et fattedes.

Livsbillede fra Bækkelfestiden

i

Femtiårene

af

Margrethe.

Kristiania.

P. T. Mallings Boghandels Forlag

(G. Kr. Johs. Parmann).

A. W. Brøgers Bogtrykkeri 1885.

Forord.

Den venlige Modtagelse som „Anna Helsing“ har faaet, og Ønsket, som er bleven udtalt om, at den maatte efterfølges af flere Billeder fra hin i saa mange Henseender velsignede Tid, har givet mig Mod til atter at komme frem med et nyt saadant. Her er ikke som i den første kun spredte Træk fremdragne, men her er forsøgt en Fremstilling af Bæftelsens Indflydelse paa den enkeltes Liv i forskjellige Livsforholde.

Ogsaa her er en virkelig Person draget frem; enhver vil kunne forstaa, hvem der er ment med Bispinden; der er intet digtet lagt ind i denne Personlighed, men saagodtsom hvert Ord, som er lagt hende paa Læberne, er taget ud af hendes Bøger og Breve. En hjertelig Tak bringes dem, der saa venlig har overladt Breve til Benyttelse og derved i saa høi Grad hjulpet til, at der kunde leveres et sandt Billede af hende.

Saa gaar da „Et fattedes“ ud i Verden. Den begjærer ingen stor Plads, kun et godt Sted og en venlig Modtagelse blandt dem, som har Hjerte for Guds Riges Fremvefst iblandt os.

Margrethe.

Indhold.

	Side.
Det første Skridt	1
Bispinden	11
Det stille Liv	31
Blaastuen	51
Tunge Tider	61
Nye Omgivelser	71
Valget gjøres.	93
Stillemuren borte	105

1840

1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850

Det første Skridt.

„Ikke saa frygtfuld og forsigtig, Marie, se opad, tror du ikke han deroppe har Magt til at bevare dig ogsaa blandt de fremmede Omgivelser?“ Presten Smith gik op og ned paa sit Kontor, men standsede nu foran den unge Pige, som netop havde udstødt sit Hjerte og saa op paa ham med et bekymret og spørgende Udtryk. I det han venlig lagde Haanden paa hendes Hoved, vedblev han:

„Nei, nei, Marie, han slipper dig ikke.“

„Men jeg kunde slippe ham. Jeg har saadan usigelig Lyst til denne Reise; Hjertet hopper i mig af Glæde, naar jeg tænker paa alt det nye jeg skal saa at se, jeg har jo aldrig været udenfor min Hjembygd. Det er denne Glæde, som gjør mig frygtfuld og har bragt mig til at tænke paa at opgive Reisen.“

„Nei, Barn, følg dine Forældres Bestemmelse og reis med Gud. Det er godt, at du glæder dig

med Frygt, men det er ogsaa naturligt, at du glæder dig! Du vil ikke glemme det Løfte, du saa nylig har aflagt for Guds og Menneskers Afsyn, og han, som sluttede Pagten med dig, svigter aldrig."

Saaledes trøstede og opmuntrede han sit kjære Sognebarn, og fort efter ilede Marie med lettet Hjerte henad den bugtede Sti langs Njøsens Bred, som førte hen til hendes Forældres Gaard. Oppe paa en Bakke standsede hun og lod Blikket hvile paa det stille, fredelige Landskab, som laa foran hende, og som netop oplystes af den nedgaaende Sols sidste Straaler.

Hvor ofte havde hun ikke frydet sig og følt sig tiltalt af dette milde Landskab, naar Jndsjøen som nu iasten laa der stille, blank, ren, himmelblaa og gjengav hver liden, hvid Sky, hver lysegrøn Eng paa de venlige Bredder, hvert Træ, hver Busk; og der inderst inde i Bugten, lidt oppe paa en Bakke, skimtende frem mellem de høie Træer, der speilede sig hendes kjære Fædrenehjem, som hun nu skulde forlade for første Gang. Et langt, kjærligt Afskedsblik fæstede hun paa denne sin Yndlingsudsigt og ilede saa med lette, hurtige Skridt videre.

Marie var den tredie af Sørenskriver Holst's Døtre, efter hende fulgte en Søn og saa to meget yngre Smaapiger. Her ved Njøsens yndige Bredder paa Sørenskriverens Eiendomsgaard, det vakre Bjerf-næs, havde hun levet sine Barneaar glad og lykkelig. Om de unge dreier sig saa let alt i Huset, især naar de er vakre, muntre, livlige, da synes det at være deres Ret at danne Midtpunktet. Da derfor Sørenskriver Holst førte sine to ældste Døtre som voksne Piger ud i Selskabslivet, da fik han snart mærke, at det havde en hel Omforandring i Husordenen tilfølg. De var nu Magneten, som drog Ungdom til Huset, mere end Sørenskriveren rigtig syntes om. Han var en gjæstfri Mand og glædede sig ved Besøg af og til; men nu at se sit Hus formelig beleiret af unge, saa Familien sjelden var en Aften alene, det var for meget. Døtrene havde faaet vel løse Tøiler, det skjønte han, men stramme dem netop nu, nei det gif ikke saa godt an.

Saa tog han sin Tilflugt til den dengang 13aarige Marie. Med hende drog han omkring paa Mark og Eng og drøftede Landbruget; hun maatte være med at bedømme, om Rugen var moden eller Slaatten færdig til Indhøstning. Marie fandt det en stor Ære og var ganske stolt af at være sin Fars Ledfagerske, og hun diskuterede Jordbrugsfager med stor

Interesse. - Det morede Faderen at sætte hende ind i disse Ting, og saaledes fik hun efterhaanden lidt Skjøn derpaa.

„Hør Marie, naar du blir voksen, maa du ikke sætte Huset saaledes paa Ende, som dine Søstre gjør“, kunde Faderen imellem sige til hende.

„Nei“, forsikrede Marie, det skulde hun vist ikke gjøre. Et Ideal helt forskjellig fra hendes Søstre stod for hendes ungdommelige Fantasi. Forældrenes Lyst og Glæde, de fattiges Trøsterinde, ja ret en Lysets Engel stod for hendes Tanker som det Maal, hvorefter hun skulde stræbe, og det syntes slet ikke som et uopnaaeligt Maal, men temmelig let at gribe.

Marie havde fra sin tidligste Barndom af været forskjellig fra sine Søstre og havde altid vist mere Omtanke for andre end de gjorde. „Hun er Huset's tjenende Mand“, kunde Faderen sige spøgende, naar hun kom og rakte ham Piben, der havde forstuet sig i en eller anden Krog og ikke var at finde.

„Hun er vel samvittighedsfuld“, sagde Moderen lidt hovedrystende. Der var et Træk i Maries Karakter, som hun ikke ret vidste, om hun skulde rose eller dable. Ved Siden af at hun punktlig udførte, hvad hun sattes til, holdt hun sig med en vis Stivhed til Bogstaven, om hun end maatte forstaa, at det ikke kunde være saaledes ment. „Et karakterfast

lidet Menneske blir hun sikkerlig", sluttede gjerne Moderen disse Betragtninger, men undrende stod hun da atter ligeoverfor det bløde og for Indtryk modtagelige Sind og varme Hjerte, som mere og mere kom tilsyne hos Datteren. „Det er Kvinden i hende, som efterhaanden vil vokse frem, og kanske vil da Stivheden hjælpe at staalsætte hende", tænkte hun saa atter.

Efter en Tids Forløb blev begge de ældre Søstre forlovede, og samme Sommer som Marie gik til Konfirmation, holdtes der stort Bryllup paa Sørenskrivergaarden for begge Huset's voksne Døtre.

Marie fik en hel anden Konfirmationsforberedelse end de to ældre Søstre, idet der var kommet en ny Prest til Bygden. Presten Smith var en Artiumskammerat af Sørenskriveren og deres gamle Bekjendtskab blev straks fornyet, men nogen rigtig Tilslutning og Samstemmen blev der ikke, dertil havde Presten et altfor alvorligt og snevert Syn paa Livet, fandt Sørenskriveren, medens Presten paa sin Side var bedrøvet over ikke at finde Forstaaelse for sine Interesser hos sin Ungdomsven.

Af denne Prest blev da Marie forberedt til Konfirmation, og de Religionstimer, han gav hende, fik en afgjørende Indflydelse paa hele hendes senere Liv. Det var et oprigtigt Ja, der kom lige fra

Hjertebunden, hvormed hun beseglede sin Daabspagt, og om det end var en alvorssfuld Høitidsdag, saa var det dog ogsaa en Glædesdag, da hun fik bekjende det ud for hele Menigheden, at hun vilde forsjage og tro og blive i sin Daabspagt til sin sidste, salige Ende.

Forældrene forstod ikke den dybe Hjerteforandring, som foregik hos deres Datter; at hun tog det alvorligt med sin Konfirmation fandt de smukt og dog — lidt vel heftigt maaske, lidt overdrevent var det.

„Naar nu en Tid er gaaet, bør Barnet friske sit Sind og komme lidt ud blandt andre unge“, sagde Sørenskriveren til sin Hustru en Dag, da han havde seet Marie vandre nede i Haven med en Bog i Haanden og en temmelig alvorlig Mine. „Men en Gjentakelse af hvad vi nylig har haft, nei, ved du hvad Kone, det blir for meget. Vi trænger lidt Ro ovenpaa alt dette.“

„Hvad mener du, om vi sender hende op til Trondhjem til min Broder, han har saa ofte bedet om at saa en af Smaapigerne i Besøg.“

„Det var maaske ikke en gal Ide, men vi kommer til at savne Pigebarnet.“

Jo mere der blev tænkt over denne Plan, desto rimeligere blev den befunden, og da der tilbød

fig et godt Reisefølge, drog Marie en Maaned efter Konfirmationen op til Trondhjem.

At Barnet kunde have noget at indvende mod Reisen, faldt ikke Forældrene ind, og hun kom heller ikke frem med sine Betænkeligheder; lettet ved sin Samtale med Presten drog hun glad og freidig afsted.

Hvilken ung Pige glæder sig ikke ved at faa faste et Blijf udenfor den snevre Hjemmets Kredss? Alt havde Nyhedens Interesse for Marie; at betragtes og behandles som voksen, at mødes med megen Kjærlighed af de mange nye Slægtninge, saadan pludseligt at blive Gjenstand for Opmærksomhed og Venlighed paa alle Kanter, det kunde nok gjøre et ungt Pige hoved fortunlet. Og fortunlet blev hun, urolig, angstfuld, naar hun tænkte paa sit nylig aflagte Konfirmationsløfte.

Jo længere det led paa Vinteren, desto større Selskabelighed droges hun ind i; de svage Forsøg, hun gjorde paa at unddrage sig, mislykkedes, saa hun tilsidst blev rent forkræffet; havde hun endda havt et Menneske at raadsføre sig med; hvor længtede hun ikke hjem til Stilheden paa Landet og til Prestens Kontor, hvor hun havde havt saa mangen god Samtale i den sidste Tid, hun var hjemme. Længselen blev saa stor, at hun besluttede at skrive

og bede om Tilladelse til at komme hjem, skjønt hun vidste, at Forældrene nødig lod hende tage fat paa en Winterreise over Fjeldet. Men inden hun bragte denne Beslutning i Udførelse, kom der Brev fra en Tante i Nordland, som indbød hende til et Besøg; deres Prestegaard laa i Nærheden af Dampskibsanløbsstedet, saa Reisen vilde være let, og hendes Forældre havde givet sit Samtykke.

Fru Koren var en Søster af Maries Moder; skjønt hun ikke kjendte hende, havde hun altid følt sig tiltalt af hendes Breve til Moderen; den stille Prestegaard paa Landet stod for hende som et Fredens Paulun, hvor hun gjerne vilde ty hen fra den Hvirvel af Fornøielser, som hun nu var midt oppe i. Otte Dage efter befandt hun sig ombord og stevnede Kursen op mod de kolde Polaregne.

Hadde Marie haabet og længtes efter et stille, fredeligt Prestehus saa blev hun heller ikke skuffet. Tanten var saa lig hendes egen kjære Moder, saa hun blev hende med en Gang kjendt og kjær, og i den huslige, flittige to Aar ældre Rusine fik hun en Veninde. Her kunde hun atter saa samle sit Sind og komme i mere Rigtvægt. Her, hvor man kun var forenet med Jderverdenen ved en sparsom Postforbindelse, var man udelukkende henvist til den indbyrdes Hygge i Hjemmet, og disse stille Dage

under flittig, huslig Sysslen, som ogsaa Marie tog Del i og glædede sig over at kunne lære, føltes som en vederkvægende Hviletid for hende. Aftenen havde sin særegne Hygge, naar hele Familien samledes om Lampen, og Onkelen sad inde og enten læste høit eller samtalede med dem. Marie følte sig snart hjemme og som Lem af Familien.

Skjønt hendes Onkel altid var venlig, ofte spørgesfuld mod hende, var det hende dog ikke muligt at tale rigtig fortrolig med ham, saaledes som med Presten Smith, heller ikke var hans Præfener saa alvorlige og vækkende, dog fandt hun altid det i dem, som hjalp og styrkede hende. Ja om sit aandelige Liv kunde hun egentlig ikke tale med nogen her, men hun havde dog en Følelse af, at det, som var hende dyrebart, heller ikke var fremmed for hendes Onkel og Tante.

Presten Koren holdt ikke daglig Husandagt, men der var en Dag i Ugen, som havde en ubeskrivelig Hygge ved sig, da Presten samlede sit hele Hus om Guds Ord. Den Dag, som i andre Huse har saa megen Uro og Uhygge ved sig, var her en stille Sabbatsaften.

Bistnok havde her ogsaa Dagen sin Travlhed og Rengjøring, men, efterat Huset var vasket og i Orden, traf man sig tilbage paa sine Bærelser for

atter søndagsklædte at samles nede i Stuen Kl. 5, hvor Themaskinen smurrede og furrede og et indbydende Thebord stod dækket, medens der fra Dønen bredtes en Duft af syltede Roser ud over Bærelset. Disse Lørdagsaftener havde en høitidsfuld Stilhed over sig. Naar Theen var druffet, samlede alle Husets Folk inde i Spisestuen, baade Gutter og Piger med Ansigter skinnende af Sæbelud og i snehvide Linnedærmer. Sidst af alle kom Presten med Bibelen i Haanden, og under Sang, Bøn og Læsning beredte man sig nu efter Ugens Travlhed til ret at holde Søndag for Herren.

Aftenen holdtes som halv Høitid, der kom ingen større Arbejder frem, kun Strikke- eller Hekletøier. Disse Lørdagsaftener var blandt de kjæreste Minder, Marie tog med sig fra Prestegaarden.

Bispinden.

Hurtig og umærkelig gled Tiden hen kun afbrudt hver 14de Dag ved den store Begivenhed, Postens Ankomst. Den bragte Bud og Hilsen fra Udenverdenen og imødesaaes derfor med stor Længsel.

Naar Dampskibspiben havde lydt, tog gjerne Presten sin Pibe og vandrede ned i Dagligstuen; Fruen satte Pigerne til Arbeide og kom ind fra Kjøkkenet, og de unge Piger havde allerede for længe siden siddet med sit Arbeide ved Vinduet for at holde Udfig.

„Der kommer Sjur med Postbæssen“, raabte Marie en saadan Postdag, idet hun sprang op fra sin Plads.

Ganske langsomt hentede Presten Nøglen, ingen anden maatte aabne Bæssen, rolig tog han den af Sjurs Haand, satte sig ned uden at have den mindste Hast og saa drillende hen paa Marie, som stod ganske skjælvende af Begjærlighed efter at vide, om der var noget Brev til hende.

„Taalmodighed, Taalmodighed, Barn, man har godt af at øve sig lidt deri“, sagde Onkelen smilende, idet han nøie betragtede Laasen, inden han stak Røglen ind, og meget, meget langsomt dreiede den om; derpaa blev et Brev taget op ad Gangen og Adressen omhyggelig undersøgt, endelig kom da et til Marie, som hurtig greb det og ilede hen paa sin Plads. Snart sad alle fordybede i Breve og Aviser. Foran Presten laa en hel Bunke Breve, som han flygtig for igjennem og lagde tilside. Til sidst syntes et at fængsle hans Opmærksomhed, han læste det om to Gange, og saa udbrød han fornøjet:

„Mor, her er nyt. Vi faar Bispevisitats iaar; den nye Biskop kommer og det allerede i Mai og Bispinden følger med.“

„Det var da glædeligt!“ udbrød Fru Koren fornøjet, „jeg troede ikke, vi kunde vente dem før til næste Aar. Det skal blive en Glæde at se de kjære Bispefolk hos os og lære dem at kjende.“

„Den Begivenhed maa du overvære, Marie, en Bispevisitats er noget stort heroppe, maa du vide,“ udbrød Rusinen.

Saa det var en Selvfølge, Marie maatte overvære Bispevisitatsen. Saa blev der raadslaaet om Husstel og Ordning, altsammen som om de havde en glædelig Familiefest ivente.

Der blev nu travle Dage, og Marie løb gestjæftig omkring, sang og nynnede, Fuglene kvadrede ude paa Taget, Solen skinnede og varmede, og for hver Dag, som gik, spillede dens Straaler længere og længere paa Fjeldtoppen og drog frem af Dunkelheden den storartede Natur. Noget saadant havde Marie aldrig seet; det greb hende saa mægtigt, vakte Længsel og Bæmde hos hende, hun vidste ikke selv hvorefter, saa hun ofte maatte sætte sig ned og græde, hun vidste ikke selv hvorfor. Men Sang og Graad, Taarer og Latter veksler hurtig hos den unge.

Saa var det en vakker Solskinsdag i Slutningen af Mai, at Prestefamilien stod paa Bryggen for at modtage Biskopen og hans Hustru. Nysgjerrig og forventningsfuld gled Maries Blik om blandt Passagererne, hun maatte kjende dem, det var hun vis paa. Jo, der stod de, det var ikke at tage fejl af; men var dette virkelig Bispinden, den aandfulde, høitbegavede Kvinde? hun saa da ikke saaledes ud. Nu slog hun Øinene op, og idet hun besvarede Prestefamiliens venlige Hilsen for der et Smil over hendes Ansigt, nei, hvor det lyste op og varmede! Jo, hun havde hende, ganske som hun havde tænkt sig, langt, langt over andre Kvinder.

Det var ikke vanskelig for Bispinden at læse den varme Beundring, som lyste ud af Maries Ansyn. Og da Onkelen smilende presenterede hende som en entusiastisk Beundrerske, og hun rødmede og med dyb Erbødighed bøiede sig for hende, da kom atter det lyse, venlige Smil i Bispindens Ansigt; straks efter blev hun dog alvorlig, og Marie syntes hun hørte hende sukke.

Senere om Eftermiddagen sad Damerne sammen inde i Dagligstuen med sine Haandarbeider, medens Biskopen forhandlede Menighedsanliggender med Presten i Sideværrelset. Samtalen mellem Damerne dreiede sig snart om det aandelige Liv, som bevægede sig i Stiftsstaden. Mange underlige Beretninger naaede ud til Landsbygderne, og Fru Koren havde mange Spørgsmaal at gjøre.

„De maa ikke fæste Lid til de mange Rygter, Fru Koren“, sagde Bispinden.

„Der er et saa varmt, fristeligt Liv i vor By, som man vist ikke træffer mange Steder i Landet; var der ikke denne sørgelige Splid og Udtrædelse, hvilket godt Sted vilde det da ikke være; thi det fristelige Liv, som rører sig her, og den Anledning til Opbyggelse og aandelig Fremvekst maa gjøre Stedet kjær at bo paa for enhver troende eller længselsfuld Sjel.“

„Af“, tænkte Marie, „om ogsaa jeg kunde faa være med der, mon jeg ikke tør falde mig en længselsfuld Sjel?“

„Mandag Eftermiddag skulde jeg ønske at se dem og deres kjære unge deroppe“, vedblev Bispinden, thi da samles Byens Koner og Piger af Embeds- og Borgerstand hos os, saa mange, som have Lyst dertil, fra Kl. 4—7 hver med sit lille Haandarbeide, og vi sidde sammen i et stort Værelse, synge, læse og tale sammen, alt om Livet i Gud og det ene fornødne. Den første Time spilles og synges Ahnfeldts eller Fredrikke Egebergs aandelige Sange, den anden læses et eller andet godt Stykke tjenligt til Fremvekst i Tro og Kjærlighed; den tredie driffes The og inden vi skilles ad læses et Kapitel i Testamentet, og allersidst synges en Salme. Vi finde os alle vel i disse Timer og gaa stedse glade og kjærligt stemte fra hinanden. Vi har det Haab, at Guds rene Ord, som vi altid har iblandt os, skal heller ikke her vende tomt tilbage, men ogsaa i denne lille Kvindefreds udrette det, som ham behager, og hvortil han har sendt det. Min Betyrning er blot, at vi efterhaanden skal blive for mange til at Sammenkomsterne fremdeles kunne vedblive at have det Præg af privat og simpel Selskabelighed, som de maa have, hvis vi skal kunne

vedblive dermed, saaledes som det nu er, nemlig at jeg læser høit i Timen fra 5—6. Baade min Mand og jeg er bange for at overtræde eller blot at træde for nær den apostoliske Befaling i 1 Cor. 14, 34."

Medens hun talte, fik hendes store melankolske Dine en egen Glands, og Tanken om saaledes at være med i Arbeidet for Sjeles Frelse fremkaldte et lykkeligt Smil om hendes Læber. Maries Blik hang ved Bispinden, hun lyttede til hvert Ord og mere og mere beundrende saa hun op til hende, medens hun selv blev saa liden, at hun gjerne vilde krybe i Skjul.

Ogsaa Fru Koren havde hørt til med spændt Opmærksomhed og hun havde spurgt sig selv: Dette gjør hun, men hvad gjør saa du for den Menigheds Kvinder, hvor du staar som Prestekone? Som for at undskylde sig, sagde hun, da Bispinden taug:

„Saadant kan neppe lade sig udføre paa Landet, men det er jo helt anderledes i Stiftstaden med det rige, aandelige Liv."

„Af, Fru Koren, tro dog ikke, at det er saa lyst i vor Stad, thi om der end er Liv, saa er der dog vilde Elementer samlede; der er Kamp, Kamp paa Liv og Død iblandt os; hvad der opbygges i Kirken, det nedbrydes i Bedehuset. Saa

synes idetmindste vi; Disfenterne dømmes vel anderledes derom.

„Af, maatte Gud velsigne vor kjære Stad“, fortsatte hun med Taarer i Øinene, „hvor har jeg ikke ønsket os en Hærms; thi jeg sværmer for Hærms, jeg har grædende maattet spørge Herren: Har du blot denne ene Velsignelse? Velsign ogsaa mig, min Fader, velsign os her i vor Stad, velsign mange, mange Steder i vort Land med trofaste, troende Hyrder og Lærere! Maatte der ogsaa i Norge være mange Mænd, som, naar Kaldet lyder til dem: Kom, saa kommer de, eller gaa did hen, saa gaar de, — gaar herop til vort arme Finmarken. Derfor lader os bede, saa skal vi faa. O, at vi kunde forstaa det og være mere aarvaagne, mere brændende i Bønnen, end vi er.“

Taarerne strømmede ned ad hendes Kinder, det var som om hun vilde favne hver Sjæl og drage den ind i Frelserens Arme.

Nu kom Herrerne ind og satte sig hos Damerne, og idet Biskopen trak sin Stol hen ved Siden af sin Hustru, spurgte han:

„Hvad er det Damerne samtaler saa livligt om, maa ogsaa vi faa tage lidt Del deri?“

„Nu sidst talte vi om Hermanøburg eller rettere om dets elskelige Sjelesørger“, svarede Bispinden.

„Ja Hermansburg maa vel siges at være en Stad paa Bjerget, eller rettere sagt en Dase i Drænen“, sagde Presten Koren, „vi havde i Sommer Besøg af en ung Prest, som havde opholdt sig en Tid der, og hans varme Beskrivelse gav mig stor Interesse for Harms og hans Virksomhed. Reisen derhen var som en Drænvandring over den lange øde Güneburgerhede, men desto mere tiltrækkende og indbydende var Dasen, naar man naaede frem. En saadan Varme i Forkyndelsen havde han aldrig hørt, Harms rev alle med sig.“

Bispindens store udtryksfulde Dine funkede af Glæde ved at høre sit kjære Hermansburg saaledes lovprises, og hun udbrød:

„O ja, hvor finder man en Harms, vi trænger ham ogsaa i vort arme Land, vi trænger ham med hans utrættelige Iver, med hans dybt rystende Belægenhed, med hans gribende, hellige Alvor, men hvor finder man en Harms.“

Biskopen saa smilende paa sin Hustru, idet hun ytrede disse Ord; skjønt nu en aldrende Dame, var der over hendes hele Væsen, især naar hun talte, en tiltrækkende Ynde og Kvindelighed; idet hun opfangede sin Mands Smil, svarede hun:

„Ja, jeg ser, hvad du vil sige mig, kjære Mand, og jeg indrømmer, jeg har Tilbøielighed til at sætte

Mennesket høit; naar jeg læser om Hermansburg, kan jeg græde af Glæde over, at de har det saaledes hos sig, men af Smerte over, at ikke vi har det saaledes hos os."

"Ja, ja," sagde Biskopen og rystede paa Hovedet, "vi har saadan Tilbøielighed til at glemme Herrens Almagt og Naade. Er det ikke ham et lidet, enten han overvinder Israels Fiender med mange eller faa Mænd, enten han besejrer de aandelige Fiender, Verden, Synden, Djævelen med Mænd som Harms eller med mindre begavede Redskaber. Lader os blot bede, at Guds hellige Navn maa fejre, hans Rige komme, hans Vilje ske og saa overlade ham Tiden, Maaden og — Manden."

"Det er en trøstefuld Tanke dette," begyndte Fru Køren efter en liden Pause med temmelig frygtfuld Stemme, det var lidt uvant for hende saaledes at udtale sig, men nu droges hun uvilkaarlig med, "det er en trøstefuld Tanke dette, at Guds Riges Fremgang ikke udelukkende er bundet til de store Redskaber, men at han ogsaa benytter de smaa og mindre begavede." Det var tydeligt, at hun tænkte paa sin Mand og drog Trøsten frem for ham; Biskopen forstod hende og svarede venligt:

"Ja, det er Trostaben, det gjælder for enhver

af os, Troskab mod det Bund, som er os betroet, enten det er stort eller lidet."

Den følgende Morgen gif Marie og syslede ved Frokostbordet, og medens hun satte tilrette, nynnede hun for sig selv. Kirkeklokkerne var netop forstummet og havde ved sin alvorlige Ralden stemt Sindet høitidelig, og Marie sang med dæmpet Stemme:

Stille, stille!
 Hører du de milde
 Klokketoner hist fra Herrens Hal?
 Klart de lyde:
 O hvad mon betyde
 Deres stærke, underlige Rald?

Sælsom røre
 Tonerne mit Dre,
 Trænge dybt i Hjertegrunden ned.
 Hvor de kvæge!
 Hvor de mildt bevæge;
 Hvor de tale om en evig Fred.

Under Sangen var Døren bleven sagte aabnet; Marie vendte sig ikke om, da hun troede, det var en af Pigerne, som hentede noget, men vedblev at synge. Ved den sidste Linje var hun traadt hen til Vinduet og saa længselsfuldt ud over Havet. Da følte hun en let Haand paa sin Skulder, og Bispindens dybe, alvorlige Dine fæstede sig fjærligt og forsfende paa hende, idet hun spurgte:

„Kjender De denne Fred, hvorum De synger
saa vakkert, kjære unge Veninde?“

Bed den milde, indtrængende Stemme fyldtes
øieblikkelig Maries Dine med Taarer, og frygtsomt,
næsten hvissende, svarede hun:

„Jeg ved ikke selv; jeg har troet at eie den,
ja ved Konfirmationen følte jeg den saa sød og liflig,
men nu — af jeg er saa langt borte, jeg tør ikke
regne mig blandt Guds Børn; o, sig mig,“ føiede
hun bedende til, idet hun foldede sine Hænder —
„hvad skal jeg gjøre? Hvorledes skal jeg finde og
bevare Freden?“

„Jeg vil svare Dem med Guds eget Ord, kjære
Barn; for at kunne bevare Freden med Gud, maa
De vaage og bede. Bliv en flittig Bederske mit
gode Barn, og De skal se, hvilken venlig Giver Gud
bliver. Gaa til ham med alle Deres Betsyringer,
store og smaa. „Beder om hvad som helst I vil,“
siger Frelseren. For Menneskene kan vel et eller
andet af Deres Hjertesanliggender synes ringe og
ubetydelige, men for det evige, store, grundgode Fader-
hjerter aldrig. Lad Bønnen ofte gaa Bud op til
Himlen, som en berømt Sanger synger saa smukt:

Bønnen är oskulds vän, och den villig flyger beständigt
Mellan jorden och styn, den är duswaposten til Himlen.

Maries Taarer flød stille; kvægende og trøstefuldt lød de kjærlige formanende Ord, hun saa op med et tillidsfuldt og beslutsomt Blik:

„Jeg vil prøve at være mere tro, om det end skal koste Kamp.“

„Ja, Barn, Kamp maa der til, uafsladelig Kamp; men De kjæmper ikke alene ved egen svage Kraft — og Prisen, for hvilken De kjæmper, den er høi, glem ikke det. Tænk at se Gud, komme i evigt Samfund med ham, evig, evig leve i hans Nærhed, i hans lyksaliggjørende Kjærlighed, i den hellige, salige Beskuelse af ham.“

Deres Samtale blev nu afbrudt, ved at man samledes til Frokosten, men Marie gik omkring som en drømmende; hun havde en lykkelig Fornemmelse af at være bleven hjulpet fremad paa Veien til Salighed. Og den, som havde raft hende den hjælpende Haand, ja hun stod med en lysende Straaleglæde om sig, hun var ikke lig andre dødelige Mennesker. Blot at være i samme Bærelse, at se hende, at høre hendes Stemme, var en stor Gunst.

Saa lød atter Kirkeklokkerne og kaldte til Sammenkomst i Guds Hus; det havde noget mere end almindeligt festligt ved sig saaledes at samles til Gudstjeneste i oversfyldt Kirke med Biskop og Provst iblandt sig paa en Søndag.

Aldrig havde Marie hørt sin Onkel saa varm, der var kommet en Lustning med Biskpefolkene, som optændte Hjerterne, og Biskopens Ord, talte ud af dyb Erfaring og inderlig Tro, fandt et godt Sted i Maries Hjerte.

Da atter Damerne om Eftermiddagen sad sammen, begyndte Bispinden:

„Jeg har tænkt over en Ytring af Dem igaar, Fru Koren; da vi talede om vore Sammenkomster om Mandagen, sagde De: Saadant kan man ikke udføre paa Landet. Der er Sammenkomster, som passer for Kvinder paa Landet saavel som i Byen, der er en Gjerning, hvorefter alles Interesser kan samles, og som altid bringer Belsignelse med for dem, som deltager deri. Jeg mener Missionskvindeforeninger.“

„Jeg har vistnok hørt nævne, at man paa enkelte Steder har begyndt saadanne Møder,“ svarede Fru Koren, „men jeg kjender ikke til, hvorledes man griber Tingene fat, og jeg føler mig aldeles uskikket til at faa noget saadant i Gang.“

„Sig ikke det, Fru Koren, der kræves i Grunden ikke andet end Kjærlighed og Interesse for Sagen, skal jeg faa Lov at fortælle Dem om, hvorledes vi ordnede os i vor lille Forening paa Landet.“

Vi samledes om Sommeren fra 3—6 Eftermiddag, om Vinteren fra 9—12 Formiddag, hver med et lille Arbejde og et Eksempplar af Hauges 100 Missionsjalmer. Naar Kloffen har slaaet 9 eller 3, folder den, som leder det hele, Hænderne og siger da de faa korte Ord: I Jesu Navn; derpaa synges en Salme, og Fader vor bedes. Under alt dette hviler Arbeidet, og alt er stille og taust. Nu tages Arbejderne frem, og alle Hænder rører sig flittig, medens der læses et Kapitel i Testamentet. Saa samtales der om det læste, eller hvad man vil, kun at alt holdes indenfor en Gud velbehagelig og til den hellige Gjerning passende Sfranke. Efter en Stunds Forløb slaar den ledende op det Stykke, hun forud har udvalgt til Høitlæsning."

"Det maa dog være en meget vanskelig Ting at finde passende Høitlæsning," faldt Fru Koren ind.

"Ja der ligger stor Bægt paa, hvad man her vælger; jeg gif aldrig dertil uden at bede Gud om Hjælp, at det maatte blive til Opbyggelse for store og smaa. Man bør tage sparsomt til Præfener og lange Afhandlinger og stedse i sit Udvalg komme ihu, at det er en Kvindeforening. Naar Kloffen mangler nogle Minuter i det sidste Timeslag, lægger vi Arbeidet bort og slaar op den bestemte Slutnings-salme. Naar Sangen forstummer, medens alt endnu

er taust og stille, siges der atter et bedende, andagtsfuldt og dæmpet: I Jesu Navn. Dermed er Sammenkomsten sluttet, og enhver gaar til sit."

"O, Tante, vil du ikke begynde noget saadant her, at kunne samles paa den Maade maatte være herligt," udbrød Marie.

"Ja, og hvem staar nærmere til at begynde end Prestekonen. Det er desuden en Gjerning, som vender tilbage med saadan rigelig Belsignelse for en selv," ytrede Bispinden.

"Er det Kvindeforeninger, I taler om?" lød idetsamme Provstens Stemme bag Maries Ryg. Provsten Karljen, Korens Ven og Naboprest, var først ankommet om Morgenens; han havde hørt den sidste Del af Damernes Samtale, da han kom ind, og idet han vendte sig mod Bispinden, spurgte han: "Er det Kvindeforeninger, I priser saa høit?"

"Synes ikke Provsten om denne Maade at virke paa?" spurgte Bispinden undrende.

"Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige," svarede han, det forekommer mig, som der ofte i disse Kvindeforeninger blander sig saa ufrindelige Elementer, at det ikke er muligt at betragte dem med aldeles gunstige Øine."

"Hvorledes da? Jeg synes, at intet i Verden kan være mere uskyldigt og frindeligt, ja netop ægte

kvindeligt, end at komme sammen med sine Striftetøier og sine Syarbeider, og paa denne Maade, som er saa aldeles udenfor Mændenes Sphære, at arbejde for Hedningernes Frelse. Saaledes, paa denne Art og Maade, kan jo ingen gjøre det uden netop Kvinder, hvorledes kan der da være noget ukvindeligt deri?"

„Jeg kjender ikke Deres Kvindeforeninger, Frue, og tør derfor ingen Mening have om dem, men jeg kjender Kvindeforeninger søndenfra, hvor det gaar saa formelt og forretningsmæssigt til, at det er en Gru, hvor det ene Medlem er Ordfører, det andet Sekretær, det tredie Kassierer, og gid det ikke endnu var flere saadanne lignende Bencævnelser. Er dette kvindeligt?"

Damerne brast i Latter, disse mandlige Bencævnelser, eller som Provsten kaldte dem ukvindelige Elementer, lød saa komiske; Bispenden saa spørgende paa ham, hun var i Uvisshed om, han spøgte eller talte Alvor.

„Ja, I ler deraf," sagde Provsten, „og jeg kunde ogsaa have Lyst til at le; men saa meget er vist, jeg ser ikke gjerne, at min Kone eller mine Døtre er med i Forsamlinger, hvor jeg kan vente, at den ene kommer hjem idag som vel bestaltet Ordfører eller Kassierer, den anden imorgen som Sekretær. Jeg

kan nu engang ikke synes om slikt i en Forsamling af Kvinder, og jeg paastår endnu, at det er ufvindelige Elementer."

"Jeg tror, at De har ganske Ret," svarede Bispinden, "men jeg tror ogsaa, at jeg har Ret, ja jeg ved det af Erfaring, naar jeg siger, at en Missionskvindeforening uden et eneste af disse Elementer fuldkommen vel kan bestaa."

Marie havde hørt paa Provsten med et Smil, og troede han spøjte, men ved Bispindens Svar, saa hun forundret fra den ene til den anden.

"Vinder dette maaske ikke min lille Frøfens Bifald, eller er kanske alle de unge Piger sydpaa greben af Emancipationens Aand," sagde Provsten drillende, idet han gif hen for at stoppe sig en Pipe.

"Kan det da kaldes emanciperet, om man end benytter saadanne Bencævnelser?" henvendte nu Marie sig til Bispinden.

"Jeg vil snarere kalde det latterligt end emanciperet; det forekommer mig, at man ved disse Bencævnelser blander noget fjæft, selvtillidsfuldt og mandligt ind i det rent kvindelige, ydmyge og alvorlige, og derved kan man støde mange tilbage, som ellers vilde have sluttet sig til Gjerningen med hjertelig Deltagelse og Interesse," svarede denne.

Denne Samtale gav Fru Køren meget at tænke paa; hun var en stille, from Kvinde, der inderlig ønskede at kunne virke noget, men hun manglede Selvtillid og Energi; nu var imidlertid hendes Hjerte opvarmet, og den Opmuntring og Tilskyndelse, hun havde faaet, bragte lidt Fart i hende; ja der udgik som en elektrisk Strøm fra Bispefolkene, der meddelte sig til hele Huset. Det var oplivende Festdage, man havde paa Prestegaarden, disse Dage.

Bisitatjen varede i flere Dage, men til den længst bortliggende Kirke fulgte ikke Damerne med. Den følgende Formiddag kom Bispinden ind med Reisetøi paa, hun trængte lidt Ensomhed, sagde hun, og vilde gaa ned paa Kirkegaarden; henne mellem Gravene under den Stilhed og Fred, som raader paa Kirkegaarden, kunde hun bedre samle sit Sind. Længe vandrede hun omkring derude, da saa hun en Mand, som gik og pyntede nogle Grave; hun gik hen til ham og indledede en Samtale, idet hun spurgte:

„Er du Kirketjener her?“

„Na ja, Graver, Kirketjener og lidt af hvert.“

„Nu saa har du god Anledning til at tænke paa Gud og din Sjæl, naar du gaar ud og ind i Kirken og paa Kirkegaarden.“

„Ja kunde jeg blot komme ind paa den Vej til Gud,” svarede Manden.

„Gud bevare dig, Jesus er Veien.”

„Ja, kunde jeg blive saaledes, at jeg kunde komme til ham.”

„Hvorfor kan du ikke komme til ham saaledes som du er?”

„Jeg er saa fort og syndig,” udbrød Manden bevæget.

„Hvor vil du da blive ren, arme Menneske? Eller vil du blive fortere og fortere til du synker i den sorte Jord her under dig, og der ingen Frelse mere er? Hos Jesus kan du blive hvidere end Sne eller renere end den hvide Uld, eller skulde Graveren her i Sognet være den eneste, han ikke var død for?”

Bed disse Ord vældede to store, tunge Taarer ud af Mandens Dine ned paa Grønsøeret foran Graven, paa hvilken de havde sat sig.

Længe sad Bispinden der og talte med ham, og da hun tilsidst reiste sig for langsomt at vende tilbage til Prestegaarden, var det med inderlig Bøn og Tak til Gud for denne Sjel.

Marie, som havde været et Grinde for sin Tante henne hos en af Nabokonerne, traf Bisp-

inden paa Hjemveien, og hun hørte med dyb Bevægelse hendes Beretning om Graveren.

Ved Afskeden fik Marie Lov at plyndre sin Tantes Potteblomster og overrække Bispinden en yndig Bufet; ganske rørt tog denne den af den bevægede Piges Haand; idet hun saa hende kjærlig ind i Dinene, sagde hun høitideligt:

Den alkjærlige, almægtige Gud velsigne dig! Hans Engle ledsage dig paa alle dine Veie, hans Haand holde dig fast i alle Livets Farer, hans Die vaage over dig i alle dets Prøvelser, hvad enten de viser sig som Glæder eller Lidelser, at du ved hans Kraft maa gaa seierrig ud af dem alle."

En underlig bævende Følelse greb Marie, det var, som om disse Ord indviede hende til Kamp, men hun vilde føre den; hun greb Bispindens Haand og trykkede et varmt Kys paa den, men denne tog hende i sine Arme og kyskede hende moderligt paa Panden.

Ved Midtsommerstider, da Solen hverken stod op eller gik ned over Nordlands og Finmarkens Egne, sagde Marie dette kjære og vidunderlig skjønne Sted Farvel og drog mod Syd til sit Barndomshjem, hvor hun var meget savnet og efterlængtet.

Det stille Liv.

Marie vendte tilbage til sit Hjem med brændende Længsel efter at tage op de mange Pligter, der ligger for en voksen Datter i Hjemmet. Hertil følte hun sig tilskyndet baade ved Kusinens Eksempel og ved de mange opmuntrende Ord af Bispinden. Hvor skulde hun nu ikke vise sine Forældre, hvad Kristendommen formaar at gjøre af et Menneske. Hun følte en Kraft og en Lyst i sig til at tage fat paa hvadsomhelst, kun at hun maatte i Gjerningen faa vise, at hun levede sit Liv med Gud.

Men stille, stille maa Kvindens Liv være; hendes Styrke maa være det skjulte Liv i Kristo, havde Bispinden sagt, og dette stemmede saa aldeles overens med Maries Tilbøielighed. Tale med sine Forældre om den Kilde, hvoraf hun øste, det var det, hun mindst kunde, fordi hun da maatte tale som den, der havde erfaret, hvad de endnu ikke forstod; men bede for dem og tjene dem, var det, hun

faa gjerne vilde. Tale mere med Gud om dem end med dem om Gud, det vilde hun stræbe efter, det havde hun hørt Bispinden fremhæve som Hustruens Pligt.

Undrende saa Moderen paa Marie, naar denne fulgte hende ud i Kjøkken og Spisestue for at hjælpe hende, naar hun sysslede med Blomsterne, satte tilrette inde i Stuen og gjorde det hyggeligt. Marie var ikke som de andre, hendes religiøse Overdrivelse var der endnu, tænkte hun med et Suk; men naar hun saa Virkningen af Mariens ordnende Haand, følte hun sig vel tilmode.

„Marie, Marie, hvor er du?“ raabte Faderen, naar han tog Hat og Stof for at vandre ud paa Marken, og atter fulgte hun ham og studerede Landbrug med ham; „hun er dog for alvorlig, hun grubler for meget,“ tænkte han og rystede paa Hovedet; thi Marie kunde imellem henfalde i Tanker; men vendte hun sig saa imod ham med et interesseferet Spørgsmaal om Rugen eller Erterne, da smilede han til hende og tænkte videre, „der er dog ingen af dem som Marie alligevel.“

Men Marie selv fandt Gjerningen i Hjemmet tungere, end hun havde tænkt. Dette at maatte skjule sit indre Liv, det dyrebareste hun eiede, for sine kjære Forældre, at føle, at de ikke i dette

Styrke forstod hende, det blev en usigelig tung Byrde for hende. Saa mærkede hun, at det ikke gik saa let altid at tage op Hjemmets Gjerning og forholde sig ret deri; det var vanskeligere at gjøre Guds Vilje der end ude blandt Fremmede. Hos sin Onkel var hun ikke saadan fristet til Utaalmodighed og Ufjærlighed som herhjemme. Skolen med sine smaa Søstre, som hun havde begyndt, den havde hun tænkt sig næsten som en Leg; nu fandt hun, at den var alt andet end Leg; her var det netop, hun saa ofte saarede sin Samvittighed.

Hendes Kristenliv var ikke saa befæstet, som hun havde tænkt.

Naar hun blev saaledes mismodig, hentede hun sig Styrke og Kraft fra de alvorlige Præfener, hun hørte, og ved Samtaler med Presten. Ikkedestomindre havde hun faaet en Tanke, som meget opfyldte hende, skulde hun, eller skulde hun ikke? Bovede hun at gjøre det? En Dag tog hun Mod til sig, satte sig ned og skrev et langt Brev til Bispinden; ingen havde forstaaet hende som denne. Postforbindelsen var dog ikke meget hurtig i den Tid, der gik mange Uger hen, inden der kom Svar. Tilslidst bragte dog Posten et Brev fra Finmarken der lød, som følger:

Margrethe: Et fattedes.

Kjære unge Veninde!

Jeg har netop modtaget Deres Brev og satte mig strax ned for at takke Dem for den Glæde, De har gjort mig. Ja, hvad tænker De vel gjør mig større Glæde i Verden, end naar jeg ser, at vor kjære Herre og Frelser vinder Sjele for sit himmelske Rige, og Deres Sjel har han vundet min kjære unge Veninde. Bryd Dem ikke om, at De er saa svag og forekommer Dem selv saa uren og uværdig; han har dog vundet Dem, og det er ikke vor velsignede Herres Bane at give saa let slip igjen paa det Hjerte, han engang har gjort til sin Eiendom, saalænge det kun endnu har en ganske lille Funke af Længsel efter at blive hos ham, og hos Dem er Længselen baade sand og inderlig.

„Den Hellig Aand bor ikke hos mig,” siger De, „jeg er ikke ydmyg, jeg er ikke mild og kjærlig nok, jeg er saa bange for, at jeg ikke er ret oprigtig mod min Gud.“ Og fordi De ikke finder Dem saa ydmyg, saa oprigtig, saa kjærlig, som De burde være, derfor mener De, at den Hellig Aand ikke kan virke i Deres Hjerte. Mit kjære Barn! Hvad kaldes Guds hellige Aand i Skriften? Han kaldes Sandhedens Aand; Jesus lover, at han skal vejlede os til al Sandhed. Og naar han saa kommer med alle sine velsignede Virkninger, naar han vejleder Dem til

al Sandhed og overbeviser Dem om Deres Synd, da siger min kjære Marie, at han er ikke hos hende, at han er langt, langt borte. Jo sandelig er han hos Dem, deri tør De glæde Dem med den fuldeste, gladeste Tillid. Mener De, at hvis han ikke var hos Dem, at De da vilde indse og sørge over, at De ikke er ydmyg og kjærlig nok?

„Saameget som J beder om, saameget have J den Hellig Aand,“ siger Tholuck, og det er et sandt Ord. Det er ikke for intet, at Herren saa gjentagende og alvorligt formaner til Bøn. Han vidste nok, hvor nødvendig Bønnen var for os, men han vidste ogsaa, hvor vanskelig den mangen Gang vilde blive for os, derfor indskjærpede han den saa saare alvorligt. Det er underlig nok, at det, der udgjør en Sjæls største Glæde og Salighed, skal falde den vanskelig; og dog er det saa. Vi maa ofte tvinge det gjenstridige Hjerte til den store, store Salighed, at maatte tale med Gud. Men lad end Bønnen være kold og tvungen, den er dog altid ledsaget af Velsignelse. Den ene Bøn baner Vej for den anden, den ene Bøn er den bedste Forberedelse til den anden, det har De vist mangen Gang erfaret. Tro ikke at De besværer mig med at skrive til mig, eller at Deres Breve kan blive for lange; nei Deres Brev har kun skaffet mig Glæde. Jeg ser nok, at

De ikke altid er og kan være glad, men ifkedestomindre glæder jeg mig over Dem; thi jeg ved, at det maa saaledes være. Vi maa igjennem Orkenen for at komme til Kana'an. „Om en liden Stund skulle I ikke se mig, og atter om en liden Stund skulle I se mig,“ siger Herren. Med dette kjære Løfte maa vi lade os nøie, medens vi er hernede. En Gang skal vi se ham for aldrig mere at miste ham igjen. O, hvor salige skal vi da blive, naar vi skal samles for hans Ansigt, naar intet mere, ingen Synd, ingen Graad, ingen Smerte mere skal være mellem ham og os. O, det er vel værdt at lide noget for at kunne glæde sig saaledes i Troen og Haabet.

Lad det ikke bedrøve Dem, om De skulde møde lidt Spot og Modstand paa deres Bei, ja om det end var megen. Husk da paa de søde Ord i Matt. 5, 11. 12. Tag dem frem hver Gang, noget lidet af denne Slags vil krænke Dem og vær saa lige frimodig og glad. Tag Dem det aldrig nær, sørg aldrig derover for Deres egen Skyld. Tro og smil og elsk. Og naar De saa dertil beder hjertelig og inderlig for dem, der ikke vide, hvad der tjener til deres Fred, beder tidlig og sent, men stille, stille og ubemærket, o, saa kan De være vis paa, at alt, alt bliver godt engang.

De siger, at Deres Hjerte er saa koldt og trægt, tror De ikke, at ogsaa vi ældre maa klage saaledes; men ved De, hvad der mangen Gang har trøstet mig. Naar jeg forgjæves har fortalt mig selv om igjen og om igjen om Guds Naade og Kjærlighed, da gaar jeg ofte ud i Haven, bøier mig ned til de søde smaa Blomster og beder disse og Træerne og Urterne at tale saa længe til mig om Guds Kjærlighed, at det endelig kan trænge ind i det stenhaarde Hjerte. O, jeg ved, hvorledes Blomsterne kan tale, og de Dieblikke, hvor Hjertet forstaar deres Sprog, hører til de lykkeligste i mit Liv.

Og nu Guds Belsignelse over Dem, kjære unge Veninde; kan jeg være Dem til nogen Hjælp og Veiledning, saa skriv kun til mig, saare gjerne vil jeg staa Dem bi. Men Gud ske Lov, De er i bedre Hænder end mine, De er i Herrens egen Varetægt, og han vil ikke slippe Dem.

Deres gamle Veninde i Herren.

Atter og atter læste Marie dette kjære Brev; med et lykkeligt Smil gif hun omkring i sin Gjer-ning, saa Moderen kunde ikke nok undre sig over, at Brevet kunde have en saadan Virkning. Marie havde læst det for hende; det var vakkert og varmt, men overspændt og uforstaaeligt.

„Tro, smil og elsk,“ havde Bispinden skrevet, og disse Ord gjenlød i Maries Øren. Bistnok kunde hun ikke sige, at hun mødte Modstand af sine kjære Forældre; men de forstod hende dog ikke, det følte hun idelig, og det lagde sig ofte saa usigelig tungt paa hendes Sind. Nu blev det sagt hende, at hun skulde være glad og frimodig, af hvor gjerne vilde hun ikke glæde sig og tro det bedste. Hun skulde bede stille, stille og ubemærket, og saa være vis paa, at alt vilde blive godt engang. Hvor kunde hun saa høre et deiligere Ord, Glæden sænkede sig ned i hendes Hjerte og lyste ud af hendes Øine, saa hun bragte Solskin med, hvor hun gik.

Heller ikke Faderen kunde rigtig forstaa Marsagen til Maries Glæde, men det var ham nok, naar hans Hjertes Yndling var glad, og hun blev ham kjærere og mere uundværlig for hver Tid.

Stille og ubemærket gled Maries Liv hen; det ydre havde ikke store Afvekslinger, det indre ikke svære Kampe. Men da hun havde naaet sit 21de Aar, blev der en Forandring i Huset, idet Sørensskriveren skiftede Fuldmægtig. Den forrige var saa lidet som mulig nede i Familien, og naar han var nødt til det, var han stille og taus; men den nye Fuldmægtig, Kandidat Brun, var en helt anden Person. Kommet fra et dannet Hjem, satte han

stor Pris paa huslig Hygge, og han følte sig straks vel i Sørenskriver Holst's Familie, hvor han bevægede sig frit og ugenert. For ham, som altid havde levet inde i Hovedstaden, var den stille, landlige Ro og den huslige Hygge inden Familiefredsen ny og tiltalende.

Efter Aftensmaaltidet tilbragte han gjerne et Par Timer nede i Dagligstuen, og da man her som saa ofte paa Landet anvendte disse til Høitlæsning, faldt det naturlig, at han blev Forelæser. Det læste gav da ofte Anledning til Samtaler og Diskussioner, hvorved de forskjellige Anskuelser kom for Dagen. Medens Gustav Brun med Barme og Liv fremholdt mange Tanker og Synsmaader, som netop da var fremme i Tiden, var naturligvis de ældre, som gjerne altid ældre Folk er, strengt konservative og ængstelige for alt nyt.

Maries Forældre havde begge levet i den Welhavenske og Wergelandske Tid og havde begge taget bestemt Parti for den første. Fru Holst fordi hun følte sig tiltalt af hans Poesi, men Sørenskriveren mere af politiske Grunde. Han var ingen Elsker af Poesi og var desuden fuldt overbevist om, at det Wergeland præsterte var Fantasteri.

Han havde seet ham i saa mangt et Studenterlag, hvor han var den mest overgivne af alle,

ja hvor hans Munterhed gif over Grændsen for det passende og nærmede sig stærkt Raahed.

„Sørenskriveren kan visseelig ikke have læst hans lyriske Digte; jeg kan ikke tænke mig, at nogen kan lade være at beundre dem og finde dem skønne,“ indvendte Gustav Brun.

„Nu ja vistnok er de vakre, han har jo ikke for ingenting faaet sit Digternavn, men besynderlige, absurde er de, ikke lette at forstaa. Jeg synes, jeg kjender ham igjen i hans Digtning, saaledes som han var i Livet. Han var aldeles uberegnelig og kunde finde paa de allergaleste Streger, saaledes synes jeg, han løber lybsk i sin Digtning ogsaa“.

I disse Meninger var Sørenskriveren ikke til at rokke, han kjendte bedre, hvad der boede i Wergeland end de unge, som ikke havde seet ham.

Hos Fru Holst mødte han en anden Modstand; hun elskede Welhavens Digte, og var aldeles blind for det skønne i Wergelands.

Marie sad stille og taus og lyttede til Samtalerne med dyb Interesse, varmt forsvarede Gustav Brun sin Unglingsforfatter, citerede enkelte Digte, han kunde udenad, og en Aften kom han ned med et Bind af Wergelands Værker og bad om Tillsættelse til at læse høit. Da han læste ualmindelig godt og dertil selv var greben deraf, henreves ogsaa

hans Tilhørere, saa Fru Holst ofte maatte udbryde i Forundring og beklende, at hun i Grunden ikke havde kjendt Bergeland før. Marie lyttede ganske henreven af det skjønne deri; vistnok kjendte ogsaa hun adskillige af Bergelands Digte, men saaledes læste fik de en ny Betydning.

Ofte forsøgte Gustav Brun at drage hende ind i Samtalen, han saa at hun var greben og hængt i Tanker; men hun trak sig altid frygtsomt tilbage. Hun kunde nemlig ikke straks klare sine Tanker, denne varme Begeistring for Fædrelandet, for Folket, det berørte Strenge og gav Gjenklang i hendes eget Indre. Det gav Ord og Udtryk for skjulte Følelser og bragte hendes Hjerte til at banke og Kinderne til at gløde af Kjærlighed til Land og Folk. Naar saa Digteren saa Gud i Naturen i alt det skjønne som omgav ham, da kunde hendes fromme Sind ogsaa følge med der, men spørgende, forventningsfuldt lyttede hun, om der ikke skulde komme mere; men der kom ikke mere.

Hvad var det dog, som bevægede sig i denne Pige, tænkte ofte Gustav Brun; han saa det spørgende Udtryk, han saa det vemodige, skuffede Blik, naar han lagde Bogen bort, hvad var det som foregik derinde?

En Aften, som Gustav Brun atter havde læst et Stykke af Wergeland, mødte han dette samme vemodige Blik.

„Er der noget i det læste, som gjør Dem bedrøvet, Frøken Marie?“ spurgte han.

Marie rødmede stærkt og svarede lidt frygtfomt:

„Ja jeg kan ikke negte for, at disse Digte gjør mig usigelig bedrøvet. Medens de er saa skjønne og gribende, at man skjælver og bæver af Begeistring, saa føler man bagefter en Tomhed og et Savn, saa man kunde bryde i Graad.“

„Hvad er det for et Savn De mener, Frøken Marie“ spurgte Brun med Interesse. „Er det i religiøs Henseende, saa synes dog Wergelands Tanker altid at drages opad; altid er det Gud, han ser i Naturen og alt, som møder ham.“

„Ja, men hvilken Gud? Ikke en Gud saadan, som vi arme Mennesker tiltrænger! Ikke en Frelser for elendige Syndere. Der er noget saa trøstesløst ved denne Wergelands Gud. Hvor man kunde længes efter at fortælle ham, at der er en helt anden Gud, end den han kjender, arme, ulykkelige Mand.“

Gustav Brun saa undrende men alvorligt paa den unge Pige. Samtalen førtes nu mellem de to alene, Fru Holst var bleven kaldt ud, og Sørenskriveren havde fordybet sig i Aviserne.

„De dømmer strengt, Frøken; hvorledes kan De mene at kjende Digterens Gudsforhold; mig forekommer han at have et meget fromt, barnligt Sind, som søger Gud i alt.“

„O, jeg tænkte slet ikke at dømme,“ udbrød Marie med Varme; „jeg ønskede kun i hans Digtning at finde det rette Syn paa Gud, paa Naaden i Kristo.“

„Det rette Syn“, gjentog han, „hvoraf ved De, at De har det rette Syn?“

„Af Guds eget Ord“, svarede Marie, „og“, tilføiede hun lavt, „af den Virkning, som Bibelen's Sandheder har havt paa mig eget Hjerte.“

Gustav Brun saa paa hende, som man ser paa et Barn, der har sagt noget vakkert. Maries Tungebaand var imidlertid løsne, Dæmningen aabnet, og hun talte ud af sit Hjertes inderste. Hvad hun savnede hos Bergeland var først og fremst Syn paa Synden, Die for Menneskets dybe Fordærvelse, og fordi han manglede dette Syn, var der heller ikke Trang til nogen Frelser, til en i Kristo forsonet Gud. Hun talte med Varme og dyb Følelse. Hvad der i den senere Tid havde gjæret i hendes Indre kom nu frem, og hendes Ord var tillige en Befjendelse ligeoverfor den unge Mand. Netop fordi hun følte, han ikke delte hendes Ansku-

elser, blev det hende end mere en Trang aabent og ærligt at udtale sin Opfatning.

Han tiltaltes af hendes varme, hjertelige Ord og hans Blik hvilede venligt paa hende, men enig med hende, nei, det var han langt fra, dertil stod hun paa et altfor barnligt og naivt Standpunkt.

„Om De som Kvinde kan føle dem tilfredsstillet ved en saadan ureflekteret Opfattelse af Bibelen, saa maa De ikke dømme en Mand, om han ikke kan blive staaende derved. Gjennem Videnskabens Forskning og sin egen Tænkning kommer Manden til et friere Syn og lader sig ikke binde af Bibelens Bogstav. Det er et smukt, værdigt Maal at kæmpe imod alt urent og uædelt og hæve sig op til en større Lighed med Gud. Saadanne Meninger, som De her har udtalt, vilde binde og kue en Mand, betage ham hans Selvstændighed og Kraft. Og saa vi vil ligesom De kæmpe mod det lave og nedværdigende.“ Medens han talte saa han hen for sig, som om hans Ord mere var en Tale til sig selv og ikke saa meget gjaldt en anden. Men ved de sidste Ord saa han dog op, og mødte Maries bedrøvede, halv forstrækkede Blik.

„Forsærder jeg Dem ved min Tale, Frøken Marie,“ vedblev han, „da skal jeg love Dem ikke oftere at føre Samtalen ind paa disse Enemærker.

Det er jo ikke nødvendigt for Kvinden at føres ind i Mandens Kamp og Strid. Religiositet synes at være given hende i Fadder gave, og det er en skjøn Gave, hun der har faaet. En Kvinde uden Religiositet er som en Blomst uden Duft."

Her blev deres Samtale afbrudt, ved at Fru Holst atter kom ind, men Marie besluttede, at den maatte fortsættes, hun maatte sige ham, at der var kun en Vej til Frelse for Manden saavel som for Kvinden. Det varede heller ikke mange Dage, før hun fik Anledning til at udtale dette. Han hørte paa hende med Venlighed og Interesse, der var noget naturligt og varmt ved den unge Pige, som var i høi Grad tiltalende, men hendes Meninger — hvor elskelige de end kunde høres, naar de udtaltes med saa megen sand Følelse — de var dog sværmeriske og overdrevne. Men lidt Sværmeri skader slet ikke en Kvinde, allermindst naar det er forenet med saamegen Blidhed og Beskedenhed som her. Han svarede hende derfor hjerteligt, men lidt overlegent:

„Kjæreste Frøken Marie, jeg vil ikke strides med Dem om dette; det er saa naturligt for en Kvinde at tænke, som De gjør, og lad mig tilføie, det er elskeligt at se oprigtig Fromhed hos en Kvinde, og jeg skal vide at respektere Deres Meninger;

men jeg vil gjentage, hvad jeg tidligere har sagt; saadanne Anskuelser passer ikke for Manden, ham vilde de gjøre umandig."

Paa denne Maade afvæbnede han hende gjerne og bragte saa Samtalen ind paa saadanne Emner, hvor de bedre kunde mødes.

Marie var aldrig bleven overlæstet med Romaner; i Opveksten havde Moderen vaaget over sine Døtres Læsning, senere havde hun selv været frygtfuld for ved for meget af den Slags Læsning at adsprede sit Sind. De saa Bøger, hun læste, havde hun imidlertid tænkt over og ikke slugt. Der var derfor megen virkelig god Læsning, som var ukjendt for hende. Hun kunde heller ikke lettelig saa en dygtigere Læser ind i den esthetiske Litteraturs Verden, end hun nu havde i Gustav Brun. For ham havde det en stor Interesse at aabne nye Syn og Tanker for denne rene, ufordærvede Sjel. Ofte overraskede hun ham med sine tænksomme, træffende Bemærkninger. Han stod undrende overfor dem; thi det syntes, som om det var hendes sværmeriske Meninger, der gav hende dette Klarsyn. Der var en egen Kraft i denne unge Piges Fromhed, tænkte han ofte; det var interessant at iagttage, rigtig at studere den.

„Spadser ikke saadanne lange, ensomme Ture, Brun,” sagde Sørenskriveren en Dag til sin Fuldmægtig, „kom heller ned i Dagligstuen til os i Skumringstimen, da er vi ialmindelighed samlet dernede.”

Det lod ikke Gustav Brun sig bede to Gange om, Opholdet i Familien blev ham mere og mere kjær. Allerede samme Aften tog han sig en ganske liden Tur og traadte saa stille ind i Dagligstuen, da han hørte Sang derindefra. Marie sad ved Pianoet og sang med en blød, behagelig, men svag Stemme:

Saa vide om Land, som Sol mon gaa,
 Ei Mennefsjæl er at finde,
 Som Herrens Naade ei ved at naa,
 Naar Hjertet ham gjerne vil vinde.

Han ser hver Længsel i Sjælens Grund
 Som efter det evige higer.
 Han hører hvert Suk, som i Nattens Stund
 Fra Dybet til Himmelen stiger.

Det var ingen kunstneriske Præstationer, som her hødes ham, i den Henseende stod der meget tilbage; men naturligt lød den simple lille Sang, alvorlig og stemningsfuld, og hele Scenen omkring ham var vel skikket til at hensejtte ham i Drømmerier. Fra Kaffelovnen kastedes et flimrende Lys udover

Stuen, medens Eblerne, som laa paa Dvnen, putrede og furrede og bredte en behagelig Duft ud i Værelset. Fruen og Smaapigerne sad med sine Strikketøier, medens Sørenskriveren hvilede bekvemt i den magelige Lænestol med sin lange Pibe i Munden og saa inderlig fornøiet ud. Drømmene kommer saa let for de unge; ogsaa Gustav Brun indtog en bekvem, lidt hvilende Stilling og hengav sig villig til dem.

„Nu maa vi have min Sang om Tulla, som var frudlet i Ulla, vi maa have noget friskt ovenpaa dette,“ lød Sørenskriverens Stemme og vakte enhver op af de Tanter, de havde været hængslede i; Sørenskriveren fandt Tausheden lidt trykkende.

„Nu lidt om Ulla og Tulla, Marie.“ Den friske op og bragte Tanterne i en ny Retning, men saa blev der atter en Pause; Marie gik hen til Dvnen, lagde ny Bed paa Ilden, saa den kastede et stærkere, bævende Lys omkring.

„I din Ungdom havde du en vakker Stemme, Mor, Skade at du saa ganske har lagt Sangen paa Hylde,“ begyndte atter Sørenskriveren.

„Der var nok en anden, som kunde synge ganske anderledes vakker end jeg,“ svarede Fru Holst smilende. „Husker du Frithjof paa Tjen?“

„Det er længe siden det, Mor.“

„Na Far, Far syng lidt for os, det er saa længe siden, du sang af Frithjofs Saga.“

Det var nogle smaa indtrængende Bedere, og da ogsaa de voksne stemmede i med, maatte Faderen til. Sang efter Sang maatte han synge, og medens det ene Ungdomsbillede efter det andet rullede op for de ældres Grindring, lyttede de unge til denne Røst fra en svunden Tid med en Følelse af Ærefrygt. I hans Maade at synge paa, var der ikke det fine og lette, som hører Nutiden til, men noget vist afmaalt, zirligt og følelsesfuldt; baade over Sangen og Udførelsen var der noget af den ridderlige Aand, som hørte Fortiden til. Det lidt sentimentale Anstrøg passede godt ind i Skumringstemningen.

Sangen fremkaldte Grindringer og Fortællinger fra Fortiden, og den Aften blev Skumringstimen trukken temmelig langt ud.

At Gustav Brun oftere affortede sine Spadsjerture og tilbragte Mørkningstimen inde hos Familien faldt af sig selv. Ogsaa han maatte give sit Bidrag til Underholdningen, da man opdagede, at han havde en vakker Sangstemme. Smaa Duetter blev indøvede, og Sangen lød saa friskt fra de to unge, snart muntert og jublende, snart vemodigt og alvorstfuldt, og de gamle lyttede til med Glæde.

Med den nye Fuldmægtig var der kommet et nyt Liv ind i Huset, som ingen var uberørt af, og Dagene gled hurtigt og lykkeligt hen baade for de unge og de gamle.

Blaastuen.

Ved Siden af Dagligstuen var den saakaldte Blaastue; for Husets Ungdom var denne særlig kjær. Hver Søndag og ved alle festlige Anledninger stod Dørene aabne; her tyede de ind med sine Lege for at kunne være mere uforstyrrede; herinde havde Moderen havt mangen liden paamindende Samtale med dem, naar hun havde noget at sige dem i Enrum; her søgte de ofte hen, naar de trængte at være alene og havde en eller anden liden Kamp at udfjæmpe. Herinde var der af de forskjellige unge drømt mangen ungdommelig Drøm, her havde de to ældre Søstre første Gang mødt deres Forlovede og udtalt de gjensidige Løfter. Iaa Blaastuen var i de unges Erindring saaledes forenet med alt, hvad der gik udenfor det ganske dagligdagse i deres Liv baade af Glæder og Sorger, Iaa den blev omfattet med særlig Kjærlighed af dem.

Ogsaa Gustav Brun lærte Blaastuen med dens Sygge og Tiltræfning at kjende. Herinde traf han oftere Marie alene, og her kunde de mere uforstyrret veksle Tanker og Meninger. Han skræmte hende ikke oftere som hin første Gang, men aabnede hendes Tanker og Interesse for Ting, som hun hidtil havde ladet ligge urørte, og altid var det det ædle og skjønne, han drog frem.

Men under alt dette blev ikke Hjerterne uberørte, og Gustav Brun kunde ikke længere skjule for sig, at Husets voksne Datter havde en stor Tiltrækningskraft for ham. Hun var alles Yndling, var Sjelen i Huset, medens hun selv gif der med et glad, lykkeligt Ansyn, beskednen og fordringsløs.

Det gjordes imidlertid saare let for Marie at være elskværdig; thi hver liden Ting blev paaskjønnet, hver liden Opmærksomhed mod Forældrene lønnet med et taknemligt Blik. Ja, hvor lidet skal der i Grunden ikke til, for at den unge kan blive Solskinnet i Hjemmet! Kun glemme sig selv en Smule for andre og saa bringe frem den Fylde af Lykke og Glæde, som er Ungdommen givet, saa vil hun se Gjenskinnet af sin egen Glæde i de ældres taknemmelige Ansyn. Men det er Selvfornegtelse, der falder saa vanskelig; at tænke paa andre og ikke

selv være den, hvorum alt dreier sig, det lærer man vel neppe uden i Herrens Skole.

For Marie faldt det i denne Tid let at løkke Glæden frem hos andre; thi den straaede saa lys og klar ud af hendes eget Døie. Ved den nye Husfælle var der kommet et nyt, fyldigere Liv, hendes Aand var bleven beriget, og hun var revet ud af de dagligdagse, materielle Tanker og Betragtninger, som hun trods sin Ungdom var nær ved at synke ned i under sit stille, arbeidsomme Liv. Der var kommet en ny Strømning ind, og dette friske Drag fyldte hende med Glæde, skjønt hun ofte stod frygtfuld og bange; thi hun forstod ikke rigtig selv Aarsagen til denne Glæde. Hendes Liv i Gud var ikke, som det havde været. Bønnen gik tungere fra Hjerte og Læber, og dette gav hende imellem urolige Timer; ikkedestomindre — glad og lykkelig var hun, og saaledes gik Aaret hen, og Julen kom.

Til denne Fest ventedes en af de gifte Søstre med Mand og Barn og Broderen fra Kristiania, det var altid Glædestider. Gustav Brun havde lovet at tilbringe Høitiden hos sin Moder, der boede som Enke i Kristiania, og samme Dag, som de øvrige Julegjæster ventedes, reiste han.

Hvor forunderlig tomt det med en Gang blev hjemme, tænkte Marie; hun formaaede ikke engang

at glæde sig til sine Søskendes Hjemkomst. Hvorledes var det dog fat med hende? Hun blev ganske angst og forfærdet over sig selv; havde hun virkelig givet sit Hjerte til en — ja hun kunde ikke skjule det for sig selv, hvor høit hun end satte ham, — til en, som ikke kjendte Naaden i Kristo, ikke elskede Herren? Af, hvor havde hun dog været henne! Hun havde givet sig hen til søde Drømme, havde ikke forstaaet Faren deri; nu vaagnede hun op og saa med Forfærdelse, hvorledes hun ved alt dette var draget bort fra Gud. Hun vilde kjæmpe mod sine Følelser og overvinde dem; kanske var de ikke besvarede; hun vilde vogte paa sig selv og sit hele Væsen. Under megen Bøn og mange Taarer kom der ved denne Beslutning større Ro over hendes Sind.

Forældrene saa, at der var noget iveien med hende, men de havde mærket den gjensidige Tilnærmelse og Tilbøielighed hos de unge, og saa fandt de det ikke underligt, om Marie havde meget at tænke paa, naar hun stod nær et saa vigtigt Skridt. Saa hjalp de hende ved at drage hendes Søskendes Opmærksomhed bort fra hende.

Saaledes var nu Julen gaaet, og om et Par Dage skulde Julegjæsterne reise; iaften var hele Familien indbuden til Prestegaarden. Marie fla-

gede over Hovedpine og fik Lov at være hjemme, ellers var det hendes kjæreste Ture, men nu trængte hun Ensomhed og Stilhed.

Netop som de drog afsted, kom Posten, og den bragte Brev til Marie. Hun anede, fra hvem det var, og med skjælvende Haand aabnede hun det. Jo, det var fra ham. Det tolkede en varm, inderlig Kjærlighed, det var et aabent, mandigt, tillidsfuldt Brev. Han haabede, de havde lært hinanden at kjende i det forløbne Aar, og tog han fejl, naar han troede at se sine Følelser forstaaet og besvaret? Under Adskillelsen var han blevet mere klar over sig selv; han vilde nu sende hende disse Linjer som Forbud, at hun kunde have Tid til at overveie det, inden han om nogle Dage selv kom.

Ind i Blaastuen tyede hun med sit Brev for der at kjæmpe sin Kamp ud; nu kom den med langt større Hestighed, da hun vidste, at han havde hende kjær. O, hvor bankede ikke hendes Hjerte af inderlig Gjenkjærlighed, men turde hun gjøre et saadant Skridt? Turde hun knytte sin Fremtid til en, der ikke kunde støtte og hjælpe hende i det vigtigste? Kræves virkelig dette Offer af mig? Hvor knugede hun ikke sine Hænder fast sammen og raabte til Gud om Hjælp i sin Nød.

Op og ned, op og ned i Blaastuen gik hun den kolde Vinteraften, medens det brændte friskt i Ovnen og lyste ud i det lille Værelse. Mange Glæder og mange Sorger havde disse blaa Bægge været Vidne til, men aldrig havde Marie kjæmpet saa tung en Kamp som i aften. Drømmen havde været saa sød. Men var ogsaa virkelig Kravet der til at opgive? Kanskje Gud vilde, at hun skulde hjælpe ham frem til Lyset? Hvoraf kom det, at hun betoges af en usigelig Angst og Bæven, hver Gang hun tænkte paa at følge sit Hjertes Lyst og sige det lille Ord, ja? Hun kunde ikke selv tænke og dømme klart i dette, hun vilde tale med Presten. Hun vidste, at Forældrene kun vilde betragte Forbindelsen med Glæde, og hun vovede ikke at lytte til deres Raad; hun maatte selv være paa det rene, inden hun talte med dem. Af, havde hun nu havt Bispenden; havde hun kunnet græde sin Sorg ud ved hendes Bryst, og hørt hendes kjærlige Raad. Hun forsøgte at tænke sig ind i, hvad denne vilde sige hende; vilde hun raade til et Skridt, der muligens kunde blive til Hinder for hendes aandelige Liv? Af det blev tydeligere og tydeligere for hende, at en Forbindelse, som ikke kunde bygges paa gjensidig Forstaaelse, ikke bæres af fælles Bønner, den kunde ikke blive til Velsignelse. Hvor havde hun været henne,

som ikke før havde forstaaet dette, som havde hengivet sig til Drømme, der aldrig kunde blive til Virkelighed, som — havde imødeføkket og derved opmuntret en Tilbøielighed, som hun burde have afvist.

Bed disse Tanker bedækkedes hendes Ansigt af en brændende Rødme. Hvad maatte han ikke komme til at tænke om hende? Maatte han ikke synes, at hun havde leget med hans Følelser, kanske han vilde finde, at hun var en letfindig Kokette. Hun skjulte sit Ansigt i Hænderne og hulkede høit.

Endelig lagde det heftige Oprør sig lidt, der kom mere Ro over hendes Sind. Det blev et ydmygende Forhør, hun nu anstillede over sig selv. Havde hun ikke været forsømmelig i Bønnen, men vaaget, vilde kanske meget været anderledes. Dybere og dybere bøiedes hendes Hoved ned, saa sank hun paa Knæ, bekjendte og bad, og da hun tilsidst reiste sig, var det med et villigt Sind til at forsjage alt, som vilde hindre hende i hendes Liv i Gud.

Den følgende Morgen ilede hun tidlig afsted til Prestegaarden. Oppe paa Prestens Kontor aabnede hun hele sit Hjerte, aflagde et oprigtigt Skriftemaal for sin Sjelesørger og anflagede sig selv, men ønskede intet hellere end at gjøre Guds Villie. Og Presten, skjønt det gjorde ham saa inderlig ondt, —

ogsaa han havde fattet Godhed og Agtelse for den unge Mand — han vovede ikke at opmuntre til en Forbindelse med en, der aabent erklærede, at han ikke troede paa Naaden i Kristo; han maatte bestyrke hende i, at der ingen Betsignelse kom af en saadan Forbindelse. Det var med blødende Hjerte, han gjorde det, thi han forstod, hvad det maatte koste hende; men han viste hende hen til Glæden i Gud, hvor langt renere den var, end den Glæde vi følte ved Opnaaelsen af jordiske Goder, ja at hun snart vilde føle Lønningen for sin Opofrelse i den Fred, som visse vilde fylde hendes Hjerte.

Saa vendte hun hjem, om end sorgfuld saa dog styrket og klar over sig selv, idet hun nu vidste, hvad hun havde at gjøre. Kort efter sad hun inde i Blaastuen med sin Moder og fortalte hende det hele, skjulte ikke sine Følelseres sande Beskaffenhed, men fremsatte sine Grunde, hvorfor hun ikke vovede at knytte sin Fremtid til ham. Moderen hørte til med hjertelig Bedrøvelse, hun havde seet beundrende op til den unge, dannede Mand med den aabne, ædle Karakter, og havde glædet sig ved den Tanke, at han skulde knyttes til Familien. Naar Sørenskriveren i fortrolig Samtale havde sagt: „Jeg ved ingen, jeg hellere vilde betro mit Barn til,“ saa havde hun stemt i med af et fuldt Hjerte. Skjønt hun nok

maatte erkjende, at Marie til en vis Grad funde have Ret, saa mente hun, der dog maatte være Overdrivelse deri; men da hun hørte, at Presten ganske samstemmede med Marie, bøiede hun sig for denne Autoritet. Bedrøvet paatog hun sig at tale med Faderen. Denne brusede op og blev ganske vred paa Marie, han kaldte hende op paa Kontoret og spurgte hende barskt, hvad det var for en letfindig Leg, hun havde faret med. Men da han saa hørte hendes sagtmødige Svar, forstod, hvorledes hun kjæmpede mod sit Hjertes Følelser, og at hun her kun handlede efter Samvittighedens Bud, da lagde Breden sig, og han lstod undrende overfor hende; hvor fik dog dette svage Barn en saadan Kraft fra? „Jeg har aldrig i dette Stykke lagt Baand paa mine Børn, ogsaa du skal have din Frihed, men, Barn, jeg frygter, at du støder Lykken fra dig; har du betænkt, hvad det vil sige at blive en gammel Pebermø?“

„Det er ikke godt at handle mod Samvittigheden Fader; har jeg kun Fred med Gud, saa faar jeg det godt, hvad der saa end times mig hernede.“

Det blev nu bestemt, at Marie skulde følge sin gifte Søster til Drammen og være der en Tid, men først maatte hun skrive det tunge, vanskelige Svar.

Under mange Taarer og mange Bønner blev det skrevet. Det var et ydmygt Brev, skrevet af en, der var bøiet under Guds tugtende Haand. Hun sagde ham aabent den sande Grund og anklagede sig haardt, fordi hun ikke havde vaaget over sig selv, men ved sin Opsørjel bragt Sorg over ham. Dette pinte hende allermest. Hvor inderlig ønskede hun ikke, at han maatte blive lykkelig og maatte tilgive hende. Hun havde ham saa meget at takke for, trods alt vilde dog dette Mar have dyrebare Minder for hende. Saa reiste Marie med tungt, af saa tungt Hjerte.

Tunge Tider.

Et Par Dage senere gled en Smalflæde rasht henad Landeveien til Bjerknæs. I Slæden sad en ung Mand hængsunken i Tanker, men glade, lykkelige Tanker maatte det være; thi ofte for der et Smil over hans Læber; jo nærmere han kom Bjerknæs, desto uroligere syntes Tankerne, og der hvilede nu et spændt, forventningsfuldt Udtryk over hans Ansigt. Endelig saa han Gaarden. Lampen lyste ud fra Dagligstuen, nu skulde hans Skæbne afgjøres; inden en halv Time var han maaske den lykkeligste Mand i Verden. Hurtig sprang han af Slæden, betalte Skydsgutten og ilede op paa sit Værelse. Men hvad var det, som straks faldt ham i Minde? Et Brev! Han blev ilde tilmode; det spaaede vist ikke godt. Rask af med Tøiet. Der kommer Gutten med Rufferten, hvilke kjedelige Afbrudelser. Men nu er han alene. Han holder Brevet i sin Haand, han ved, det er fra hende,

hvorfor har hun skrevet? Han sad der længe uden Mod til at aabne det, endelig tager han en raske Beslutning, river Convoluten op og læser. Hvert Ord lagde en isnende Kulde om hans Hjerte, Haanden sank tungt ned paa Bordet, al Farve veg fra hans Kinder, bleg og urolig sad han der og stirrede hen for sig. Havde det været, at hun ikke var paa det rene med sit eget Hjerte, da kunde han have bestormet hende, bedet om Bøttetid. Men her var der en Skranke, som han ikke formaaede at rydde afveien — han kunde ikke støtte og hjælpe hende i det vigtigste. Han, som altid havde følt sig lidt hævet over andre ved sin Aandsøverlegenhed og Dannelse, ved sin rene Vandel og sine ædle Handlinger, og nu siger den Pige, som virkelig elsker ham, — det føler han — at hun ikke vover at knytte sin Fremtid til ham. Dette var saarende og af saa smertefuldt. Ved disse Tanker sprang han op og gik i heftig Bevægelse op og ned.

Efter en Tids Forløb bankede det paa Døren, hurtig jog han ethvert Spor af Sindsbevægelse bort og raabte et barskt: „Kom ind!“ Det var Sørenskriveren, som langsomt aabnede Døren og traadte ind. Gustav Brun gik ham raske imøde, der skulde ingen læse hans Indsigelse i hans Ansigt.

„De maa ikke være vred paa hende, Brun, hun har ikke baaret sig ret ad mod Dem, men stakkels Barn, hun forstod sig ikke selv. Hun har overdrevne religiøse Anskuelser, men det var nu blevet en Samvittighedsag for hende, og da maatte hun have sin Frihed. Men det ved jeg Brun, at der var ingen, i hvis Hænder min Kone og jeg hellere havde betroet vort Barn, end i Deres.“

„Jeg er Dem kun taknemlig, Hr. Sørenskriver, fordi De ikke søgte at tvinge hende,“ Ordene kom lidt koldt og stivt, „en paatvungen Hustru vilde været mig meget ubehagelig og til liden Lykke for os begge.“ Med en vis Bitterhed i Tonen vedblev han: „Hun fandt mig ikke værdig, og det kan hun vel have Ret i, men jeg skal idetmindste prøve at bære min Skuffelse som en Mand.“

„Ja, ja, det gjør De ret i, og saa skal De se, De snart vil blive Herre over den og finde Dem en Hustru, som bedre vil paaskjønne Dem, end min stakkels Datter har gjort.“

„De vil forstaa, Hr. Sørenskriver, at jeg efter dette ønsker at forlade min Stilling her, saasnart det kan lade sig gjøre.“

„Ja, det har jeg tænkt mig, og De har naturligvis Deres Frihed, men kom nu ned i Stuen til Mor og sid ikke her alene.“

Den taftfulde Kjærlighed, som vistes ham af de to gamle, gjorde ham godt; men Maries Afslag var en forfærdelig Tort for den stolte Mand og tillige en bitter Skuffelse. Han blev nogle Uger, indtil Sørenskriveren fik ordnet sig med en ny Fuldmægtig, og saa forlod han det Hus, hvor han havde mødt saa megen Kjærlighed, hvor han havde levet saa lykkelige Dage og haft saa skjøn en Drøm.

Han overtog en Fuldmægtigpost hos en Sørenskriver i Bergens Stift og drog til Vestlandet. Ud paa Vinteren vendte Marie tilbage til Hjemmet; hun saa ud, som om hun var kommet op af en svær Sygdom, det ungdomsfriske var borte, men der var en større Ydmyghed og Blidhed over hende, hun lignede et tugtet Barn, der bøiede sig under Kiset.

I Julen, da hun gjorde det første forfærdede Indblik i sit eget Indre, førend hun endnu havde modtaget hint skjæbnesvangre Brev, havde hun sat sig ned og skrevet til Bispinden, havde udøst sit Hjertes Angst og Uro uden dog bestemt at nævne, hvad der forarsagede denne Uro. Hun dvælede især ved sin Ulyst og Lunkenhed i Bønnen. Det varede meget længe, inden der kom Svar paa dette Brev, thi paa denne Tid af Aaret var Postgangen langsom, og saa havde Bispinden været forhindret

fra straks at besvare det. Da det endelig kom, blev det sendt efter Marie til Drammen, og det gav hende ny Styrke og Kraft til at tage fat i Hjemmet. Det lød som følger:

Mit kjære, elskede Barn!

Jeg ser, De er lidende, urolig, angst, jeg aner, at en særlig Sorg hviler paa Dem, mit stakkels Barn, men da De ikke har betroet mig denne, kan jeg ikke i det Stykke være Dem til Hjælp. Jeg vil da holde mig til, hvad De nævner. De skriver: „Jeg kan ikke engang bede i den senere Tid.“ Af, Barn, disse Ord kan da vel ikke betyde, at De virkelig ikke beder. Nei, nei, Gud forbyde det. De skulde vel blot udtrykke, hvor kold og fløv Deres Bøn er, hvor lidet den fortjener Navn af Bøn, ikke sandt, mit elskede Barn? Men dersom De har ment dem, som de er sagte, kan De da undre Dem over, at der er aandelig Sløvhed, at der er Forladthed og Angst over Dem? Vil De undre Dem over, at De saa ofte faar Anledning, som De siger, til at bedrøves og vredes over Dem selv, fordi De bliver „sur og grættet“ mod Deres Omgivelser.

„En Dag uden Bøn er en Dag uden Belsignelse,“ staar der i Arndts Betragtninger, „og hvor Bønnen gaar ud af Huset, der gaar Belsignelsen efter.“ O, lader os dog holde fast paa Belsignelsen,

lader os holde fast paa Bønnen. — Naar vi gjør dette, skal ogsaa Gud hjælpe os til ikke blot udvortes, men i Sandhed at blive det, som De siger, man fordrer af os, nemlig at være elskværdige, muntre o. s. v. Af, hvem skulde være det, hvis ikke de Kristne? Har vi ikke en Kristus i os og en Kristus for os. Kristus i os skal gjøre os elskværdige, Kristus for os skal gjøre os muntre, glade og lykkelige. O, at der ingen furtseende Kristne gaves i Verden, hvor mange flere Sjele vilde der da blive vundne for Guds Rige!

Det er vel saa, at Livet, og det kristne Liv fremfor ethvert andet Liv i Verden, har sine Lidelser og Kampe og hede, bitre Taarer, men Lidelserne skal vi lide, Kampen skal vi kæmpe, Taarerne skal vi græde for os selv ikke for andre. Kamp, Lidelser og Taarer tilhører Lønhammeret, Gud og os selv, Smilet, Elskeligheden og Freden, som vi i Kampen har vundet, tilhører Menneskene, blandt hvilke vi lever. „Salv dit Hoved og to dit Ansigt, at du ikke skal sees af Menneskene at faste, men af din Fader, som er i Løndom, og din Fader, som ser i Løndom, skal betale dig aabenbare.“ De furtseende Kristne har usalvede Hoveder og utoede Ansigter, de gjør vor kjære venlige Herres Indtog i Menneskenes Hjerter mere Afbræk, end de selv tror.

Deres Brev viser mig, at en eller anden tung Prøvelse har mødt Dem. Tager jeg fejl deri, at denne Prøvelse er kommen til Dem i Form af et Valg mellem Gud og Verden, at Kampen har været tung, fordi Hjertet drages bort fra Gud; men ikke sandt, kjære Barn, Herren fik seire, Korset blev taget op. Atter stiger Bønnen fra Deres Hjerte, maaske bedre og inderligere, naar Kors og Trængsler omgiver Dem, end om alt var efter Ønske. Tro mig, min kjære unge Veninde, der vilde være megen Fare og Fristelse ved at faa alt efter Ønske, mere end vi nu kan begribe. Men den naadige, barmhjertige Gud ser det klart, derfor holder han os under Korset, derfor renser han ved Kamp og Trængsel den Gren, som allerede bærer Frugt, paa det at den skal bære mere Frugt. O, lad det ene være Hjertesukket til Gud, at De stedse inderligere og inderligere maa kunne bede, at Bønnen maa leve i Hjertedybet som Mandedrættet i Brystet; at det maa følge Dem, hvor De gaar og staar, spire og grønnes som Hjertebladet i Planten, fra hvilket Blomst og Frugt og alt udvikler sig, og ikke ophøre at leve, virke og aande derinde, førend Hjertet har slaaet sit sidste Slag. Og naar han da blot hører og bønhører den Bøn, saa gjøre han forresten med Dem, som han vil. I Uro, i Trængsel, i Kamp

og Lidelse vil De dog finde Hvile; Hvilen som Kristus lover alle dem, som kommer til ham, den eneste sande Fred og Hvile, som findes paa Jorden, Bønnens Fred, Bønnens Hvile. — Gud lære Dem da at øve Dem flittig i Bønnen, saa De faar smage dens Fred og Hvile og deri finde Trøst i Deres Sorg og Trængsel.

Deres deltagende moderlige Veninde.

Med salvet Ansigt vilde Marie prøve at tage sin Kamp op. „Kamp, Lidelse og Taarer tilhører Lønkammeret, Gud og os selv, Smilet, Elskeligheden og Freden, som vi i Kampen har vundet, tilhøre Menneskene, blandt hvilke vi lever.“ Disse Bispindens Ord gjentog hun idelig for sig selv. Hvor vilde hun ikke tigge Gud om Naade og Kraft til saaledes at føre sin Kamp, at hun ikke maatte gjøre sit Kristennavn Skam. At Bønnen gik lettere fra Hjertet nu end nogenfinde tidligere, det havde hun allerede erfaret, og Bønnens Belsignelse var heller ikke udeblevet. Ja det kjære Brev, hvor hjalp det hende ikke fremad og lyfte op paa den trange, trængselsfulde Wei, hun havde foran sig.

Flere Aar ældre var Marie i denne Tid blevet, mere stille og alvorlig; ofte saa Forældrene, at hendes Dine var rødgrædte, men netop da kunde de

lyse med en egen Glæde. Smilet var ikke veget bort fra Læben, om det end var sjældnere at se der, og om hun end ikke altid fejrede i Kampen mod Særhed og Brantenhed, som gjerne er Sorgens Følgesvende, saa førte hun dog altid Kamp derimod. Det lykkedes hende mere og mere at bære med ud til sine Omgivelser Frugten af de stille Timer i Lønsammeret.

Atter drog hun omkring med sin Fader paa Mark og Eng og drøftede Landbruget, atter sad hun ved Skolebordet med sine smaa Søskende og hjalp Moderen i Huset; var end Hovedet lidt bøiet, Gangen mindre let og elastisk, den hjertelige Latter afløst af et mildt Smil, saa var dog Marie Glæden og Solskinnet i Hjemmet alligevel.

Men Moderens forskende, undrende Blik fulgte ofte Datteren; hun fornåm det tydelig i denne Tid, at Marie øste af en Kilde, som var hende fremmed, og der kom en inderlig Længsel hos hende efter at kjende det Væld, som havde saa megen Kraft i sig.

Marie behøvede ikke længere at have sin dyrebareste Interesse alene; Moder og Datter læste nu sammen og talte sammen om Veien til Salighed, og aldrig havde hun kunnet faa en bedre Trøst i sin Sorg end denne. Ja hendes Gud var en underlig Gud! Mere og mere vendte hun Blikket

opad. Naar hun i Mørkningstimen satte sig til Pianoet, saa var det en Sang, hun havde kjær fremfor sine øvrige, den lød saa blid, vemodig og længselsfuld.

Tænk naar engang den Taage er forsvunden
Som her sig sænker over Livet ned,
Naar Dagen evig klar er hist oprunden,
Og Lys omstraaler hvert af mine Fjed.

Tænk naar engang hver Hjertesorg er slukket,
Hver Bunde lægt og stillet hvert et Savn,
Hver Smertestaare visket af og Sukket
Det dybe, kvalt i Kjærlighedens Favn.

Nye Omgivelser.

Ind gennem en af vore lange Vestkystfjorde gled et lidet Dampskib en klar Vinterdag pustende og stønnende med sin tunge Bareladning og udsendende tykke Røgsoiler, der steg høit op i den klare, stille Luft. Solen spillede paa Fjeldtoppene og kastede enkelte Streif ned i Dalbunden, hvor den stak frem mellem et Fjeldskar, medens store, lange Strækninger laa aldeles i Skygge af de høie Fjelde. Her maatte Beboerne nøie sig med flere Maaneder af Aaret kun at se Solen paa Fjeldtoppene og længselsfuldt tælle Dagene, til den vilde kaste sin første Straale ind i deres Stue.

I dag skinnede den saa varmt og oplivende, saa det endog begyndte at dryppe af Dagene, der hvor den naaede frem.

„I dag har vi første Marts, mon ikke Solen snart vil komme ind til os,“ sukede et lidet blegt Pige barn, idet hendes klare, blaa Øine stirrede op

mod Himlen. I den lille Stue nede i Fjæren lige ved Dampskibsbryggen boede hun med sin Moder; paa Stolen her ved Vinduet sad hun den lange Dag med sit syge Ben, og hendes største Fornøjelse var at se Dampskibet komme.

„Mor, nu skinner den i Vinduskarmen, nu har vi Solen,“ raabte hun fornøjet, og det blege Ansigt lyste af Glæde, „det er næsten som om Jesus selv kom ind,“ tilføiede hun og foldede sine Hænder.

Nu pib det ude paa Fjorden, ind gled Dampskibet, og nede paa Bryggen blev der stor Travlhed, Løben, Huien og Sfrigen. Sildetønder og atter Sildetønder laa stablet paa Brygge og Dampskib og der blev trillet og halet paa alle Kanter. Den syge lille Karen havde nu nok at se paa fra sit Vindu. Men under al denne Hurlumhei steg en enlig Passager iland. Efter at have ordnet sit Tøj, forlod han Bryggen, men standsede lige udenfor Karens Vindu og saa sig om.

„Hvor den pene Herre ser bedrøvet ud,“ tænkte Karen og fæstede sine store Øine deltagende paa den fremmede. Han talte nu med hendes Moder, der var gaaet ud paa Trappen, formodentlig spurgte han om Veien; idet han vendte sig om, mødte han Barnets Blik; det greb ham saa underligt. Der var ingensomhelst Lighed mellem Barnet og hende,

som stadig var i hans Tanker, og dog var der noget i Udtrykket.

„Er Barnet sygt?“ spurgte han hurtigt og vendte sig mod Moderen.

„Ja i to Aar har hun ikke kunnet gaa for Bærf i Benet.“

„Hun trænger vist noget styrkende,“ sagde han, greb i Lommen, tog en Daler seddel og lagde i Enkens Haand, idet han hurtig gik op ad Bakken. Saa store Penge havde hun ikke ofte haft i sit Liv.

Oppe paa Toppen af Bakken standsede Gustav Brun og saa sig om, og medens han betragtede den storartede Natur, som oplivedes af det blanke Solskin, hvilede der et usigelig vemodigt Udtryk over hans Ansigt. Nu skulde han gjøre sin Indtrædelse i en ny Familie, men af hvor øde og tomt var ikke alt om ham, hvor ene og fremmed følte han sig ikke, og dog, han skjøttede slet ikke om at lære nogen at kjende.

Han var imidlertid ikke saa fremmed og venneløs her, som han troede; han havde faaet Venner, som daglig sendte Bønnebud op til Himlen for ham; thi af Enken og hendes Datter blev han aldrig glemt fra denne Dag, og Budene vendte tilbage med Betsignelse over den unge Mand, skjønt han hverken vidste det eller vilde forstaaet at skatte det.

Han vendte nu sine Skridt henimod et venligt, hvidmalet Hus omringet af en stor Have; det var bleven ham betegnet som Sørenskriverens Bolig. Han gik med langsomme Skridt; ingen Nysgjerrighed eller længselsfuld Forventning om, hvorledes det Hjem var, som nu skulde oplades for ham, paa- skyndede hans Gang. Sørenskriver Wangs Hus og Familie var ham fuldstændig ligegyldige; han ønskede helst at have saa lidt som muligt med dem at gjøre; han havde faaet nok af Familielivet paa Landet, tænkte han med en vis Bitterhed.

Men medens Gustav Brun gik saaledes i sine egne Tanter, tittede nysgjerrige, forventningsfulde Ansigter ud fra Dagligstuvinduerne, og da han naaede hen til Trappen, hørte han Latter og Pas- siar derindefra, som om der var et helt Selskab forsamlet.

Fru Wang, en liden, veltilfreds Dame med et simpelt Ydre, tog imod ham i Gangen og bad ham komme ind i Stuen, indtil hans Bærelse var bleven sat istand. Han blev ikke ventet før med næste Dampskib, derfor var heller ikke hendes Mand hjemme. Gende fra Stuen hørte han en travl Løben frem og tilbage, halvhøi Hvisken og snisende Latter. Saa nødig han vilde, maatte han nu træde ind; Fruen presenterede: „Frøfnerne Hille, Lie og Mortensen, tre unge Damer, som er her i Huset, og det

er vor ældste Datter Mina." Ind ad Døren fra et tilstødende Værelse traadte endnu to unge Piger, der fremdeles presenteredes som Husets Døtre. Syn Damer skulde han altsaa daglig leve sammen med. Aldrig havde han havt mere Ulyst til Dameselskab end netop nu; det blev saa trangt inde i Stuen, hvor han vendte sig hen, var der Damer og atter Damer. Han pleiede ikke at være forlegen i Dameselskab, men nu, at være eneste mandlige Væsen blandt denne Skare Kvinder, det generede ham, og han følte det ordentlig som en Lettelse, da Døren reves op, og Husets yngste Barn og eneste Søn, en otteaarig Gut, kom styrrende ind. Han begyndte straks en Passiar om Kjælkeagning m. m.

Medens Fruen og et Par af Damerne fik det travlt i Kjøkkenet, fandt Husets ældste Datter, at Underholdningen paahvilede hende, og hun forsøgte at indlede en Samtale:

„De vil visseelig komme til at finde det meget stille herinde, komme til at savne Hovedstadens mange Fornøielser.“

Gustav Brun stod henne ved Vinduet aldeles fængslet af den herlige Udsigt ud over Fjorden med de høie, majestætiske Fjelde i Baggrunden; i denne alvorlige Natur vilde han sænke sig ned, den skulde være hans Selskab, i dens Skjød vilde han hvile

ud langt borte fra Menneſkenes Tummel. Hovedſtadens Fornøielſer, hvor ynkelig ſmaa var de i Grunden ikke, de havde idetmindſte intetſomhelſt tiltrækkende for ham nu, og han ſvarede:

„Jeg tænker, man vil have fuld Erſtatning i den ſkønne Natur, ſom omgiver en her paa alle Kanter.“

Mina ſaa forundret paa ham: „Den bliver man ſnart træt af; hvor morſomt maa ikke de unge i Kriſtiania have det, Baller, Theater, Koncerter, ja alt muligt af Fornøielſer. Her har vi det ſaa ſtille og kjedeligt, har ikke Anledning til en liden Svingom uden i Julen. Danſer De Hr. Brun?“ ſpurgte hun intereſſeret.

Det var længe ſiden Guſtav Brun havde hørt den Slags Paſſiar; mangen Gang havde han i Ord og Tanke kaldt Marie Holſt's Ulyſt til ſaadanne ungdommelige Fornøielſer for Sværmeri, men nu, da han hørte denne unge Dame tale derom, ſom om al Glæde i Livet beſtod deri, da var det ikke langt fra, at han betragtede dem med Maries Dine.

„Det er ſaa længe ſiden jeg deltog i den Slags Fornøielſer, at jeg neppe vil finde Smag i dem mere,“ ſvarede han.

Nu var Middagen færdig, og man gik tilbords. Guſtav Brun var ſtille og ordſnap, han følte ſig

faa lidet vel i disse Omgivelser. Efter Bordet tog han en Avis, men der blev ikke levet ham nogen Tid til Læsning, Frøken Mina begyndte en ny Eksamination:

„De er vel glad i Læsning, Hr. Brun?“

„Læsning? Hvad mener De med Læsning?“

„Naturligvis morsomme Bøger, Romaner,“ svarede hun lidt forbløffet. Moderen tog nu Ordet og sagde:

„Ja, De skal vide Hr. Brun, vi følger ogsaa med Tiden, om vi end bor paa Landet; vi læser en hel Del Bøger. Hvad heder nu den I læste høit i igaaarstes Børn?“

„„Et Aar“ af Emilie Flygare,“ svarede en af de unge Damer.

„Kjender De den, Hr. Brun?“ vedblev Fruen.

„Nei, jeg gjør ikke,“ svarede han kort, det var ham ikke muligt at indlade sig i Samtale om esthetisk Læsning her.

Kasseen kom som en ren Befrielse, og nu kunde han endelig ty op paa sit eget Bærelse. Det var lyst, venligt, varmt og koseligt og saa hvilken Udfigt! Her vilde han tilbringe al den Tid, som Arbeidet levede ham; Ensomheden var ham kjærest, den fik han nok vænne sig til for Eftertiden, han sukede dybt og hensek i Tanke. „Nei, hvortil

dog disse Drømmerier, er jeg ikke en Mand?" Saa begyndte han at pakke op sine Sager, satte Bøgerne i Hylde m. m., og saa gik Tiden, til han kaldtes til Aftensbordet.

Her gjorde han nu Bekjendtskab med sin nye Principal; men at den lille, uanselige, i høieste Grad tarveligt udseende Mand virkelig var en høiere Embedsmand, det skulde man ikke lettelig falde paa; hvor ganske forskjellig var han ikke fra Sørenskriver Holsts's statelige, imponerende Skikkelse. Havde hans Mandssarbejde i Studentertiden sat sit Stempel paa ham, var det for længe siden udvisket. Af Naturen doven og træg uden store aandelige Interesser var heller ikke hans Hustru ham til Hjælp i den Henseende. Da han indtraadte i Ægteskab med en Landhandlers Datter, som kun havde faaet en yderst tarvelig Opdragelse, sank han kun dybere ned i aandelig Dorskhed og blev i fuldeste Betydning forrustet og forliggende. Han overlod saa meget som muligt af Forretningerne til sin Fuldmægtig. Gustav Brun forstod snart, at han her vilde faa fuldt op af Arbejde; men det var det netop han ønskede, arbejde af al Magt og slippe at tænke.

Sørenskriver Wang paa sin Side mærkede, at han i den nye Fuldmægtig havde faaet en Mand, som vilde tage den væsentlige Del af Forretningerne paa

sine Skuldre, og det var han meget vel fornøiet med. Bistnok havde denne Hr. Brun noget overlegent, ja forfærdelig aristokratisk ved sig men, naar han kun var dygtig og villig til Arbeide saa — ja saa var det andet ham temmelig ligegyldig. Fornøiet tændte han sin Pibe, drev ned i Stalden, hvor han havde en lang Pasfiar med Gaardsgutten, først om Hestene og Gaardsbruget, men saa bagefter en temmelig kammeratslig Pasfiar om Bygdesladder. Saa slentrede han ind i Stuen for der at gjøre saa meget som muligt ud af sine Nyheder. Først vække Nysgjerrighed, Gisninger og Undren, om virkelig Kari og Ole nu skulde saa hinanden, om Mændene paa Flugumsgaardene igjen havde været oppe at trættes om Fjeldbeitet m. m. og saa tilsidst framme ud med sin Biden draabevis.

Dette var Tonen og Manden i det Familieliv, som der af al Magt arbeidedes paa at trække Gustav Brun ind i; thi det var dog en overordentlig interessant Begivenhed at have faaet en fin, fornemt udseende Hovedstadsherre iblandt sig; mange Drømme, mange Drillerier dreiede sig om ham. Stille, tilbageholden og ordknapp gif han imidlertid ud og ind iblandt dem, og der var ikke en af dem, som kunde sige, at de var komne ham det mindste mere nær, end den første Dag, han traadte ind i Stuen.

Saa arbeidede Gustav Brun, lagde sine Tanter og Interessier ind i sin Gjerning, foretog lange Forretningsreiser ind gjennem de trange Fjorde, hvor høie, majestætiske Fjelde hævede sig lodret op mod Himlen og nu i Vaartiden sendte Snesfred tordnende, rullende ned i Dybet. Ofte var han paa disse Reiser i Livsfare, naar Baaden kun var et Par Maretag borte fra en saadan Styrtning; men netop dette havde noget pikant, loffende ved sig; det dystre, alvorssfulde inde i disse Fjorde var netop noget for ham; det var som en Kamp ogsaa i Naturen, og Kamp maatte han have. At kjæmpe som en Mand for at komme bort fra sine egne Tanter, det var det han vilde.

Men ikkedestomindre i de stille Stunder kom de over ham disse Tanter, snart milde og loffende, idet de fremkaldte i Erindringen et Ord, et Smil, som engang havde fyldt hans Hjerte med usigelig Glæde, saa atter bitre, — han var forkastet. Men stod hun da ikke langt over ham? hvad var det som gjorde hende saa ganske anderledes end andre, ja saa forskjellig fra de unge Piger, han nu daglig saa, at de ikke kunde nævnes i et Mandedræt? Var det ikke netop hendes Sværmeri, som bragte Freden til at straale saa klart ud af hendes Dine? Var det saa ikke en Fred, som kunde være værd at eie? Han min-

dedes den inderlige, overbevisende Maade, hun havde talt paa, da hun søgte at vise ham, at der kun var en Vej til Frelse for Manden saavel som for Kvinden. End om hun har Ret? Spørgsmaal efter Spørgsmaal reiste sig; var det en fast Grund, den han stod paa? Atter saa han i Tanterne det fredfulde Udtryk i Mariæ Dine, og et længselsfuldt Suk efter at kjende noget af denne Fred trængte sig frem. Videre og videre gif Tanterne, bag Længselen efter himmelsk Fred tittede et Haab frem, et Haab om jordisk Lykke. Pludselig sprang han op med en afværgende Bevægelse og udbrød høit i en foragtelig Tone: „Hvad tænker jeg paa! Bruge hellige Ting som en Bro til jordisk Glæde, nei aldrig, aldrig!“

Saa lukkede han til for de paamindende Tanter og fastede sig med ny Iver over Arbeidet. Men Bønnebudene sendtes daglig op, og de vendte ikke ubønhørte tilbage.

En Dag, som Gustav Brun vendte hjem fra en Spadsfertur, kom han forbi Karens Vindu. Der sad hun endnu mere bleg og lidende, og atter saa han dette Udtryk, som saa levende mindede ham om en anden. Han gif ind i Stuen til Barnet; hun var alene.

„Hvorledes har du det, Karen?“

Margrethe: Et fattedes.

„Taf, jeg har det godt.“

„Er du da bedre?“

„Nei ikke det, men jeg har det godt alligevel; thi jeg faar snart komme til Jesus.“

„Vil du gjerne komme til Gud i Himlen?“

„O ja, der er saa godt. I min Faders Hus er der mange Bærelser, siger Jesus, og der har han ogsaa beredt et Sted for mig.“

Barnets Dine straalede af Glæde, han kunde ikke tage sit Blik bort fra hende, thi netop dette lykkelige, fredfulde Udtryk kjendte han saa vel. Her var de samme sværmeriske Udtryk om Jesus, tænkte han videre; hvad kan bringe dette Barn til en saadan Kjærlighed?

„Hvoraf ved du, at Jesus har beredt Sted for dig, at han holder af dig?“ spurgte han.

„Han siger det herinde i Hjertet, naar jeg taler med ham.“

„Hvad siger han?“

„At han har taget al min Synd paa sig og har mig kjær,“ svarede Barnet. Den fremmede saa saa venlig paa hende, at hun fik Mod til at tale ud; han var jo desuden ikke fremmed.

„Hvad taler du med Jesus om?“

„Jeg beder, at han vil tage mig og mange, mange andre til sig i Himlen; og nu skal jeg

snart faa komme der. Jeg beder ogsaa, at han vil tage dig til sig."

"Har du bedet for mig, Karen?" spurgte Gustav bevæget.

"Ja, det har Mor og jeg gjort hver Aften, siden du kom."

Da Moderen netop nu kom ind, reiste han sig og gik. Ogsaa af dette Barn hørte han om Syndernes Forladelse, ogsaa her saa han Glæden over Naaden i Kristo. Hvilken Kraft syntes der ikke at ligge i denne Tro! Var den saa kun for Kvinder og Børn? Havde han fundet nogen Fred paa den Pligtopfyldelsens Vej, hvorved han mente at naa frem? Spørgsmaalene lod sig ikke afvise, i stille, ensomme Timer kom de frem.

Skjønt Kirken ikke laa langt borte, var ikke Gustav Brun nogen flittig Kirkegjænger. Mangen Søndagmorgen sad han paa en Sten oppe i Lien og saa udover Fjorden. Aldrig forekom det ham, han noget Sted havde fornummet et saadant Søndagspræg over hele Naturen, som her. Naar saaledes en vakker Vaardag Træerne stod med svulmende Knopper, Fuglene sang og jublede, Fjorden laa stille og blank, Isbræerne paa Fjeldtoppene funklede og glitrede, da lagde der sig ofte en stem-

ningsfuld, høitidelig Følelse over hans Sind, og i en saadan Stund kunde han folde sine Hænder til Bøn. Men naar Kirkeflokkerne lød kaldende og alvorssfuldt op til ham, saa fulgte han dog sjelden Kaldet; Gudstjenesterne her i Ensomhed i Guds frie Natur var langt opbyggeligere end de nede i den trange, lille Kirke.

Han havde været der et Par Gange, havde siddet paa sin Sten i sin Tempelhal i rigtig Søndagsstemning, havde seet den ene Gruppe efter den anden vandre ned til Stranden paa den anden Side; havde seet Baad efter Baad fyldt med Kirkefolk i brogede Nationaldragter, alle stevne mod Kirkestranden. Da havde ogsaa han følt Trang til at blande sig med Kirkefolket. Men Præfenen, han hørte, tiltalte ham ikke. Maaske var Indholdet ikke saa galt, men den langsomme, lidt stammende Maade, hvorpaa den blev foredraget, stødte ham bort. Heller ikke kunde han opbygge sig ved den umelodiske Salmesang med alle dens Triller og Trimulanter. Nei, han foretrak Gudstjenesten deroppe i Ensomheden.

Sørenskriver Wang havde flere Gange opfordret ham til at aflægge Visit paa Prestegaarden, og han havde ogsaa lovet at gjøre det, men havde idelig opsat dermed, da han havde meget liden Lyst til

at gjøre nye Bekjendtskaber. Saaledes var man allerede kommen til Slutningen af Mai, uden at endnu den paatænkte Visit var bleven af.

En Dag, som Gustav vandrede omkring nede ved Stranden, frydende sig i det opvaagnende Liv rundt om i Naturen og indaandende den balsamiske Duft, som opfyldte Luften i vid Omfreds fra de hundreder af blomstrende Frugttræer, støder han pludselig paa Presten Moe. Gustav Brun vilde hilse og gaa videre; men det tillod ikke Presten. Han gik lige henimod ham, rakte ham ligefrem og venlig Haanden og sagde:

„Endelig er jeg da saa heldig at støde paa den nye Fuldmægtig, Kandidat Brun, ikke sandt?“

Lidt forlegen vilde denne begynde en Undskyldning, men Presten afbrød ham: „Nu ja, Byskikke bryder vi os ikke om her paa Landet, men vil De se hen til os en Aften, er De hjertelig velkommen.“

De spadserede sammen henad Veien. Prestens venlige, ligefremme Bæsen og smaa spørgesfulde Bemærkninger jog al Gustav Bruns Stivhed paa Dør, og snart var de midt oppe i en livlig Samtale, som ordentlig friskede op. Var dette virkelig den samme Mand, som fra Prækestolen talte saa langsomt og monotont?

„Er De kommen saa langt, saa maa De ogsaa se indom til Mor,“ udbrød Presten, da de nu stod lige udenfor Prestegaardsporten. Ja, han havde ordentlig faaet Lyst til at gjøre Bekjendtskab med Prestefamilien og fulgte gjerne den venlige Indbydelse.

Paa Havetrappen sad Fru Moe og den voksne Datter Gine begge med en stor Kuro rent Løi imellem sig, paa hvilket de stoppede og lappede med stor Flid. Det trængtes vel, at de var flittige; thi otte Hoveder i nedadstigende Trappetrin kom efter Gine, der var den eneste voksne i Flokken. Den fremmede hilstes ogsaa af Damerne med venlig Ligefremhed; der blev ingen travl Løben hid og did, ingen Bortrydning og Ordnen, men rolig satte de sig ned igjen og fortsatte sit Arbeide, medens de samtidig tog Del i Samtalen. En overordentlig tarvelig Klædedragt! Kan der virkelig være Dannelses bag et saadant Udseende, tænkte Gustav, idet han kastede et prøvende Blik paa de to arbejdende Kvinder, der havde noget særdeles landligt ved sig i de hjemmenvævede Kjoler, Lærredskraver og huslige Forflæder.

Imidlertid gik Samtalen livligt og ugenert; Presten var meget spørgesfuld og drog den fremmede med ind i den, og nu mærkede han, at ogsaa bag Gines lidt gammelfloge, alvorlige Træk lurede en liden

Skjælm, saa hun mødte sin Faders Spøg med smaa skjæmtsomme Bemærkninger. Her gjordes intet Væsen af ham, han var med engang, som om han hørte til i deres Kreds; han havde ikke paa længe havt en saa hjemlig Følelse, ogsaa han blev munter og livlig.

„Mor, du lader os vel spise i den vakreste Spisestue i Aften?“

Fruen havde været borte en liden Stund, men sad nu atter ved sit Arbeide.

„Ja,“ svarede hun smilende, „Bordet er allerede dækket der.“

Lidt efter meldte en af Børnene, at Aftensmaden var paa Bordet.

„Til den vakreste Spisestue gaar Veien ned ad Trappen igjen,“ sagde Presten og førte sin Gæst omkring Hjørnet af Huset ned i Haven, medens Damerne fulgte efter.

„Ja dette er rigtignok en herlig Spisestue,“ udbrød Gustav Brun, idet han traadte ind i et Lysthus, hvis Espalier var aldeles dækket af Kaprifolier og Slyngrøser. Prestegaardshaven strakte sig lige ned til Stranden, og medens man nu satte sig omkring Spijebordet, kunde man gennem Løvværket se den dalende Sols gyldne Straaler spille paa Vandfladen, medens Bølgerne sagte Skulpen mod

Strandbredden lød som en fjern Musik i deres Øren. Man fremkom ikke med nogen Undskyldning for det tarvelige Maaltid, derimod reiste Presten sig og nedbad Guds Belsignelse over det, og ligeledes da det var endt, takkede han Gud for hans gode Gaver.

Atter sad man hyggeligt sammen paa Havetrappen, medens Herrerne røgte sin Aftenpibe, men da Klokken slog ni, reiste Presten sig, og man fulgtes ad ind i Stuen. Her laa Bibelen paa Bordet, medens Tjenerne og alle de otte sad med Salmebøger i Hænderne, og nu lød en Salmefang saa ren og klar fra de mange musikalske Barnestemmer, at Gustav Brun blev ganske bevæget. Selv den lille, som neppe kunde tale rent, sang Melodien med. Presten læste en liden Betragtning og holdt saa en varm, hjertelig Bøn, hvori han simpelt og uforslet bad for Børnene, for Tjenerne, for Menigheden, for den Gæst, som i Dag glædede dem med sin Nærværelse o. s. v.

Under andre Omstændigheder vilde det vist have generet vor unge Ben saaledes at blive nævnt, men som det her skede, gjorde det ham varm om Hjertet. Da han senere bød Farvel, bøiede han uvilkaarlig sit Hoved dybere end sædvanlig for Presten; maaske laa der en Afbigt deri for de ringe Tanker, han

havde havt om ham. Var han end ingen veltalende Mand, saa var han ganske vist Prest i sit eget Hus.

„Hvor Marie Holst vilde have lift sig her,“ tænkte han paa Hjemveien, ja, han vilde følge Indbydelsen og komme snart igjen.

Det varede ikke længe, før Gustav Brun var en hyppig Gæst i Prestegaarden, og underlig nok var det den stille Prestefrue, han især underholdt sig med. Her gjenfandt han, hvad han tidligere havde seet hos Marie, et Klarsyn og en Dømmekraft som havde sit Udspring fra den samme Kilde, men som her hos den ældre fik end større Vægt ved den Modenhed og Erfaring, som hun havde vundet i Livets Skole. Ofte overraskede hun ham ved sine aandfulde Bemærkninger, og lidt efter lidt loffede han frem Sider af hendes Aandsliv, som længe havde ligget i Dvale, kvalt under Huslivets Stræv og Slid. De samme Emner, som han tidligere havde drøftet med Marie, blev ogsaa her gjort til Gjenstand for Samtalen, men nu med den Forskjel, at der hemmelig i hans eget Indre mangan Gang, var en Længsel efter at blive overvunden, naar han paa det stærkeste forsegtede sine Meninger. Kom saa Presten Moe ind, naar disse to sad fordybede i saadanne Samtaler, tog han det paa sin egen joviale Maade:

„Det gjør du ret i, Mor, se at faa omvendt vor unge Ben fra hans ugudelige Gudsbegreber. Mor er ikke nogen gal Prædikant, skal De vide, hun har holdt mangen Præken for mig, kan De tro, og Mors Ord de trænger saa ind.“

„Det finder vist ikke Kandidat Brun; thi han er ikke let at overbevise,“ kunde hun svare paa sin stille Maade.

„Maaske lettere end De tror, Frue. Man er ikke en stadig Gæst i dette Hus uden at bære noget med sig herfra.“

Netop hans store Lyst til at komme igjen var et tydeligt Bevis derpaa. Hjertet længtede efter Fred med Gud, men Forstanden havde de tusinde Indvendinger. Ligeoverfor disse ældre, mere modne Benner, turde han ogsaa mere komme frem med sine Tvivl.

Men Fru Moe stredes ikke med ham blot med overbevisende Ord, i den Strid kunde han ofte beholde det sidste Ord; men hun havde en anden, kraftigere Maade. I Lønsammeret stred hun i Bønnen for ham, og det var Stridsvaaben, for hvilke en Modstander ikke i Længden kan staa sig.

Saaledes forløb Sommeren under mangen hyggelig Aften i Prestegaarden, mangen venskabelig

Strid og Tankeudveksling, hvorved ogsaa Prestefamilien var de modtagende.

Høsten bragte en Forandring, idet Gines Forlovede, Karl Holm, der var bleven færdig med sin Embedseksamen, nu skulde blive personel Kapellan hos sin Svigerfader. Fra Studentertiden havde Gustav kun et flygtigt Bekjendtskab til ham; Karl Holm hylde altfor bornerte religiøse Anskuelser, til at han kunde falde paa at vælge ham til Ven.

Inde i Hovedstaden rørte der sig i denne Tid et nyt aandeligt Liv blandt de unge Theologer, og nu bragte Karl Holm noget af dette Liv og denne Varme med sig op til den stille Prestegaard. Underlig nok kunde Gustav sidde og lytte til Holms Beretninger derindefra med stor Interesse, det forekom ham ikke længer saa overdrevent, men — Indvendinger havde han dog, en hel Mængde Indvendinger.

Gustav Brun var i Sommerens Løb bleven en flittig Kirkegjænger, og nu hørte han gjerne Karl Holm, over hvis Præfener der var et større Liv end over den gamles.

Hvor meget det end siges, at Tiden er en daarlig Læge, den lagde dog en mildnende Haand over Gustavs Hjerteskaar og opfyldte hans Sind med andre Tanker.

I denne Tid fastede han mangt et selvprøvende
 Bli i sit Indre, han erkjendte, at disse hans Venner
 var lykkelige, at de havde noget fast at bygge paa,
 som holdt Stand i Prøvelsens Tid men — gjøre
 Skridtet paa Omvendelsens Bei, nei, dertil var det
 endnu ikke kommet med ham.

Valget gjøres.

Atter begyndte det at vaares. Græsjet spirede frem i Lierne, og Træerne stod med spulmende Knopper. Det var Søndag, en rigtig vakker Solskinsdag, og Holm skulde forrette over i Aneksekirken paa den anden Side af Fjorden. Veiret var saa loffende, og Fjorden laa stille og blank; baade Gine og Gustav bestemte sig til at følge med i Prestebaaden. Let gled den lille Farkost hen over den blanke Flade, medens de tre Par Narer taftfast dyppe des i Vandet; de smilende Bredder speilede sig i Vandfladen, alt var tyst og stille, kun her og der en enkelt Maages Skrig og længere borte et Par Kirkebaade, som styrede i samme Retning mod Kirken. Her var Søndagsfred. Stille sad de tre i Baaden; da lød Karls Stemme alvorligt og høitideligt ud over Vandet:

Naar mit Die

Træt af Møje,

Baadt og mørkt af Taareregn,

Ser med Længsel
 Fra sit Fængsel
 Op mod Salems blide Egn;
 O, hvor svinder da min Ve,
 Vare ved derop at se.

Jeg fornemmer
 Folkestemmer,
 Alle Slags blandt Engles Lyd,
 Dem de driver
 Op med Jver
 I Guds Lovsangs fulde Fryd.
 O, hvor siger da min Sjæl
 Verden gladelig Farvel!

Gine var ogsaa faldt ind med sin klare, rene Stemme, men Gustav sad stille og lyttede. I Prestegaarden var ogsaa han begyndt at synge Salmer, han vilde ikke sidde der alene taus og møde Børnenes forundrede Blikke, og han havde faaet flere Salmer kjær; men denne kjendte han ikke. Kunde han gjøre de Ord til sine og sige Verden gladelig Farvel? Nei, nei! Mon Karl Holm, mon Gine kunde det? Der laa Fred over begges Afsyn.

Om det var den stille, høitidelige Morgenstund paa Bandet eller ei, men denne Dag var Presten Holms Præken mere indtrængende end ellers, og om det var Stilheden paa Bandet, som gjorde Gustav til en god Tilhører — men denne Gang fik

Ordet mere Indgang hos ham; alvorlige Tanter og Forsætter opfyldte hans Sind paa Hjemveien.

Det var begyndt at blæse, og man satte Seil til; hurtig for den lille Baad henover Fjorden, medens Rorskarlene stadig sad paa Udkig, som om de havde noget ivente. Komne midt ud paa Fjorden, ser de pludselig Vandet gaa fort ikke langt borte, det er en Kastervind. Hurtig, ind med Seilene! Det sker i et Dieblis, men ikke hurtig nok for Vinden, det ene Seil fyldest, og i et nu ligger Baaden hvælvet. Gustav kom midt under den og sank, men fort efter kom han op, og fik grebet fat i Roret. Holm og Gine var komne op paa Hvælvet, ligeledes Folkene, men Gustavs Fødder var blevene indviklede i Tauene, og han kunde ikke røre sig. Han klamrede sig fast til Roret med al sin Kraft, men vilde han formaa at holde sig der, til der kom Hjælp? Dødsangstens Sved perlede paa hans Pande. Han hørte Holm hviske trøstende Ord til sin Forlovede, og de overlod sig trygt i Frelserens Haand, men han — af han turde ikke dø, han var ikke beredt; han raabte til Gud om Frelse fra Døden.

Derhjemme paa Prestegaarden havde man holdt Udkig med Baaden; ogsaa de saa den sorte Stribe ude paa Fjorden, saa Baaden som en liden Prisk blive liggende stille paa en Plet, og anede Uraad.

Fru Moe var den første, som forstod, at der var Fare; ligbleg, men rolig, gav hun Ordre. Den største Baad blev trukket ud. I en Hast havde der samlet sig Folk nede i Fjæren, og det varede ikke længe, før Baaden var bemandet og satte afsted som en Pil.

Presten var ogsaa kommen ned; der stod de med Blikket stivt fæstet paa det lille, mørke Punkt, med Hænderne fast sammenfoldede, medens Hjertet raabte til Gud. Fra hvert Hus i Fjæren strømmede Folk ned til Bryggen, Angst og Bekymring var at læse i hvert Ansigt. Ogsaa Sørenskriverens var komne ned, ogsaa de fulgte Baaden med Uro og Spænding; nu var den naaet frem; den holdt længe stille, forfærdelig længe, forekom det de paa Stranden ventende. Nu begyndte den at bevæge sig og kom langsomt hjemover, som om den var tungt lastet.

Er alle reddede? det var det Spørgsmaal, som stod at læse i hvert Ansigt, og Fru Moe had ikke mindst for Gustav, han var bleven hende kjær som en Søn. Imidlertid kom Baaden nærmere, man saa, at der var mange i den.

„Der vistes fra Baaden,” udbrød en.

„O Gud ske Lov, det er Gine,” lød det fra Forældrene; „men de andre? Der har en reist sig og vinker, det maa være, ja det maa være Karl Holm.“ Nu tæller man Korskarlene, de er der alle, men

der er en som mangler. Man ser paa hinanden med alvorlige Ansigter, der ligger en i Baaden, og man er ikke mere i Tvivl, det er Gustav Brun.

„Han kan mindst af alle dø, Herre hjælp, Herre hjælp,“ raabte det i Fru Moes Indre, og hun glemte Glæden ved at vide sine egne Børn reddede. Endelig naaede Baaden Stranden, og Holm, som opfangede de ængsteligt spørgende Blikke, raabte dem imøde: „Han er ilive! I en halv bevidstløs Tilstand førtes Gustav iland; han bragtes iseng og blev pleiet med megen Deltagelse og kjærlig Omhu af Sørenskriverens Familie. Baade Natten og den følgende Dag laa han i stærk Feber, men allerede den anden Dag var han bedre og den tredie stod han op for at gaa til sit Arbejde som sædvanlig. Mange Tanker frydsede i hans Indre, en Ting stod fast for ham, han maatte begynde Livet fra nyt af paa en helt anden Maade; han vilde kjæmpe sig frem til Troen, og ikke give tabt før han havde vundet den; men han var en meget skrøbelig Mand.

Noget mat og medtaget og med et meget alvorligt Ansigt kom han ind paa Kontoret, da bringes netop Postkæffen ind, og der er et Brev til ham. Det er ganske kort skrevet med en skjælvende Haand, hans Moder beder ham komme hjem, hun er syg, og hun frygter, det er en Sygdom til Døden.

Hurtig ordner han sin Afreise, og allerede den næste Dag er han paa Veien. Det var en alvorssfuld Reise, med inderlig Kjærlighed hang han ved sin Moder og saa op til hende med sønlig Erbødighed.

Det havde han ogsaa Grund til; thi hun havde værnet om hans Barndom og Ungdom med øm Kjærlighed, havde ledet hans Udvikling fra hans tidligste Aar, idet hun søgte at sætte sig ind i hans Tanker og barnlige Forestillinger.

Hans Moders Liv havde fra Barndommen af været rigt og solbeskinnet. Som eneste Barn og Arving til en større Formue var hun bleven baaren paa Hænder i Hjemmet, og intet var bleven sparet paa hendes Uddannelse. Da hun raakte Gustavs Fader sin Haand, og af den unge, lovende Kunstner førtes ind i Kunstnerverdenen, da laa Livet fremdeles lyst og solbeskinnet foran hende. Fra Sted til Sted drog det unge Par, ret et omflakkende Sommerfugleliv, og sugede Honning af hver Blomst paa deres Vej. Under Sydens straalende Sol saa Gustav først Lyset. Fire Aar senere vendte Fru Brun ene og sorgfuld tilbage til Fædrelandet med sit lille Barn.

“Læg alt det skjønne, rene og gode, som din egen Sjæl har opfanget ned i hans Barnehjerte,

„Jaa skal du se det spire og bære Frugt der,“ havde Faderen sagt.

Barnet holdt hende oppe, hans Opdragelse var hendes Livskald og Mandens sidste Ord en Kettesnor for hende. I det idylliske lille Hjem, hun nu indrettede prydet med Mandens Kunstværker, og hvor intet uskjønt forstyrrede Diet, i dette Hjem voksede Gustav op. Den unge Enke samlede en liden udvalgt Kreds omkring sig, men selv var hun Sjelen deri; naar hun berettede om sine Reiser og Oplevelser, lyttede alle til. I Barnets Sjel havde hun nedlagt hele sin Aandskat, og hun havde seet den spire og bære Frugt.

I religiøs Henseende havde hun sin Tids saare almindelige Opfattelse, at Mennesket ved sine gode Gjerninger, sine smukke Tanker og Handlinger kunde hæve sig op til det Maal, Gud havde sat det her i Livet. Paa en Sommerreise var hun engang gaaet ind i en Landskirke sammen med sin Søn, dengang et Barn. Her hørte hun for første Gang Naaden i Kristo forkyndt som den eneste Frelses Grund, og at selv vore bedste Gjerninger intet kunde hjælpe os. Ganske rystet og indigneret forlod hun Kirken, hele Prækenen forekom hende som et personligt Angreb, og hun følte sig dybt krænkert; hendes Sind kom dog snart igjen i Ligevegt ved at betænke,

at Prækenen var holdt for Bønder, for dem kunde et saadant Ord passe, men ikke for dannede Mennesker med mere oplyste Anskuelser.

Nu laa hun der og saa tilbage paa sit Liv, men de gode Gjerninger gav hende ikke Mod til at dø. Landsprestens Ord traadte frem for hendes Erindring, men hun viste dem med Hestighed tilbage; Sygdommen forvirrede hende, hun kunde ikke tænke klart; Gustav vilde hjælpe hende, han vilde atter bringe Klarhed over hendes Tanker; naar han kom, vilde alt blive godt, han vilde trøste hende.

Nu sad han der ved hendes Sygeleie, saa Angsten i hendes urolige Blik; bragte han hende nu den Trøst og Hjælp, hun ventede?

„At min Søn, Døden er en alvorlig Ting; naar man staar ligeoverfor den, bliver man angst, selv om man, som jeg, har søgt at indrette sit Liv efter Samvittighedens Stemme.“ Hun fæstede Diet spændt og forventningsfuldt paa ham, men han sad der taus med bøiet Hoved. Hvorledes skulde han kunne hjælpe hende, han, som selv trængte til Hjælp og Veiledning, hvor vel forstod han ikke hendes Uro og Angst. Endelig brød han Tausheden:

„Mor, jeg tror ikke, at hvor smukt et Liv vi end har ført, det kan hjælpe os i Døden. Jeg ved nu af Erfaring, hvad det er at staa Ansigt til An-

figt med den, og jeg har fornummet, at der i den Stund maa noget andet til."

Hun saa overrasket op, det var ikke det Svar, hun havde ventet. Halv misfornøiet spurgte hun:
„Hvad mener du, Gustav?"

„Jeg mener, Mor, at vi i Dødens Stund, som i Livets, trænger Syndernes Forladelse."

Uvillig udbrød hun: „Men Gustav, du taler jo som til en Forbryder, du er haard mod din syge Mor og lægger en streng Dom over hende."

„Nei, kjære Mor, forstaa mig ret, Syndernes Forladelse er et Glæde- og et Naadestudskab, som jeg selv trænger saa saare og længe saa inderlig efter, lad mig fortælle dig, Mor, hvorledes jeg har faaet et andet Syn paa Livet og mig selv."

Saa fortalte han hende, hvorledes han var bleven rokket i sine Anskuelser ved den levende Forfyndelse af Ordet, som han havde hørt, og ved at se den bekræftet i de Troendes Bandel, men allermeest havde han fornummet dets Kraft i Dødsfarens Stund, da de to, som kunde synes at have saa meget, der bandt dem til Livet, dog havde en Trøst og et Holdpunkt, som han aldeles savnede. Medens de freidig overlod sig i Guds Haand, led han Dødsangstens forfærdelige Kval og raabte til Gud, at han maatte spare hans Liv; thi han kunde ikke dø.

Og Moderen lyttede til hans Beretning med stigende Begjærlighed; da han talte om, hvorledes hans Synd efterhaanden var gaaet op for ham og i hin Angstens Stund havde fældet Dom over ham, da begyndte hun at forstaa, at den Angst og Uro, hun havde følt i den sidste Tid, skrev sig fra Synden. Nu maatte hun tale med sin Søn hvert Dieblif Kræfterne tillod det, hun maatte have mere Lys, mere Hjælp.

Og han, som kun havde gjort det første famlende Skridt henimod Lyset, som endnu ikke havde Troen i Gie, men kun længselsfuldt strakte Armene ud efter den, han maatte hjælpe sin Moder; men hvor blev saa ikke hans Søgen efter Lyset alvorlig og indtrængende, han søgte jo for to. Ved Moderens Syngeseng lærte han ret at bede, at raabe fra Hjertets Dyb, og medens han foreholdt hende Forsoningens Ord og forkyndte hende Naadens Evangelium, saa sænkede Freden sig over hans eget Hjerte, og han fik tilegne sig Syndsforladelsens Naade.

Tre Uger fik Moder og Søn være sammen, og hvad oplevede saa ikke disse to med hinanden i denne Tid! Der blev kjæmpet og bedet, men tilsidst ogsaa jublet og takket; en mere levende Forkyndelse end den, Sønnen bragte hende, kunde vel aldrig

Moderen have faaet; thi medens han talte det ud for hende, udførte det sin Afdøggjering paa hans eget Hjerte. Da hun saa tilslut lukkede sine Øine i Døden, kunde hun bejende: Jeg ved, at min Frelser lever!

Endnu havde han den vemodige Glæde at synse lidt om hendes jordiske Levninger; men saa maatte hun føres til Ligkapellet, Kisten bæres ud og sænkes i Graven. Ja, det var dyrebare Baand, som her blev overfkaarne, i mange Aar havde jo disse to været alt for hinanden, men Gud ske Lov, hans Moder var frelst, nu glædede hun sig i Beskuelsen! I Aanden fulgte han hende ind i de himmelske Boliger, nei han turde nok ikke ønske hende tilbage til Jordlivets Møie, han undte hende Glæden deroppe. Saa endte gjerne hans Betragtninger med Tak til Gud. Han gik i disse Dage som en Drømmende, han var mere i Himlen end paa Jorden. Saa bejendtgjorde han Moderens Død og satte udtrykkelig, at hun døde i Troen.

Denne Dødsanmeldelse naaede ogsaa til Bjerknæs, det var den eneste Underretning Marie fik om Gustav Brun i al denne Tid, og den vakte Haab og Glæde hos hende. Den, der kunde sige saaledes om sin Moder, maatte selv have lært at skatte Troen. Det var jo hendes daglige Bøn for ham; ikke saa

at forstaa, at hun af Bønhørelsen haabede jordist
Lykke for sig selv; nei, han havde vist glemt hende,
han maatte jo være vred paa hende, men blot hun
vidste, at han vandrede paa Frelsens Bei, da vilde
hun være glad og taknemlig.

Skillemuren borte.

Gustav Brun vendte tilbage til sin Gjerning paa Vestlandet. Det kostede Anstrengelse at rive sig løs fra den sidste Tids Indtryk og tage fat paa Arbeidet igjen. Hvor forandret var ikke alt! Med Bæmød og Savn tænkte han paa sin Moder, med hvem han først ret var bleven forenet, idet hun blev kaldet bort fra ham; men Sorgen var blandet med en himmelsk Glæde, naar han tænkte paa hendes frelstste Sjel; og han følte tillige et nyt Liv inde i sig, som imellem kunde bryde ud i en næsten jublende Glæde, en hidtil ukjendt Følelse for ham. Ja, alt omkring ham syntes forandret. Selv paa Sørensskriver Wang og hans Familie saa han med andre Øine og modtog med Tak den virkelig mente Deltagelse, som de bevidnede ham om end paa en noget plump Maade.

Han, som hidtil havde lukket sit indre Liv til for ethvert uøvedkommende Øie, følte nu en inderlig

Trang til at meddele sig, og han længtede efter sine Venner i Prestegaarden. Didhen ilede han ogsaa saa hurtig det lod sig gjøre, og han var glad ved i Aften at finde de gamle alene. Som en kjær, savnet Søn blev han modtaget, og med hjertelig Deltagelse lyttede de til hans Beretning om Moderens Kampe og seierrige Død. — Han fortalte ikke ligesom om sine egne, men de skimtede igjennem, det var heller ikke hans Mening at lægge Skjul paa den Forandring, som var foregaaet med ham. — De glædede sig med ham over hendes Sjæls Frelse, han behøvede ikke at give mange Forklaringer, de forstod alt saa godt, saaledes som kun de kan forstaa det, der selv af Erfaring kjender Troens Kampe. Hvor sølte han sig ikke vel blandt disse Venner; her var en Samstemmen og Sammensmelten, som lagde sig kvægende over hans Sind.

Tilslidst reiste Presten Moe sig, og Gustav saa en Taare blinke i hans Øie; han gik lige hen til ham, lagde Haanden paa hans Skulder og sagde:

„De ved, jeg er en ligesom Mand og maa tale rent ud; jeg forstaar at De har betraadt en ny Vej, unge Ven, nu maa De lade mig saa ønske Dem tillykke med dette, det vigtigste Skridt et Menneske kan gjøre i Livet. Gud velsigne og bevare Dem.“

Hjertelig trykkede han Gustavs Haand. Men

ogsaa Fruen kom hen til ham; hun saa ham kjær-
ind i Dinene ganske som hans egen Moder, idet
hun sagde:

„Jeg har i den senere Tid næsten været vis
paa, at Gud var bleven Dem for stærk; thi det har
været saa let at bede for Dem. Ofte har jeg maattet
ende mine Bønner for Dem med Lov og Tak. Ja
Gud ske Lov for sin Naade!“

Gustav Brun var dybt bevæget, saadan Kjær-
lighed og saadanne Bønner, var det ikke en Gave
fra Gud? Ja ogsaa han sagde i sit Hjerte: Gud
ske Lov og Tak!

Da Gustav et Par Dage senere kom forbi
Karens Vindu, var hendes Plads tom. Han gik
ind og fandt hende liggende i Sengen med blege
Kinder, men straalende Dine.

„Nu kommer Jesus snart, nu skal jeg saa komme
hjem,“ svarede hun paa hans Spørgsmaal om,
hvorledes det var med hende.

„Bed du Karen, nu har ogsaa jeg lært at forstaa,
at det er godt at komme did; dine Bønner har
vist hjulpet mig.“

Barnet saa paa ham med et lykkeligt Smil.
Saa fortalte han hende, at hans Moder nu var
deroppe.

„Da skal jeg hilse hende fra dig, skal jeg ikke?“ udbrød hun; „hvor hun vist er skinnende lys i de nye hvide Klæder.“ Her ved Karens Seng blev ogsaa han Barn og malede ud for sig og hende al Herligheden og Glæden oppe i Lysets Boliger.

„Jeg vilde saa gjerne holde Geburtsdag deroppe. Om otte Dage er jeg elleve Aar, mon jeg ikke faar komme hjem den Dag? Jeg har bedet om det,“ sagde hun tilslut.

Otte Dage senere saa atter Gustav ind til lille Karen; hun var meget mat og svag og hviskede ganske sagte:

„Han kom ikke idag,“ der var en liden Skuffelse i Tonen, „men han kommer nok snart,“ føiede hun tillidsfuld til. Da Morgenens gryede, havde Englene baaret hende hjem; da fik hun skue den Herlighed, hun var saa vis paa at skulle gaa ind til.

Naar en Sjel vaagner op til Livet i Gud, saa spreder den gjerne et nyt Liv omkring sig, bringer større Varme og Fyrighed med. Saaledes blev det ogsaa her, der kom et nyt Aandens Pust over Prestegaarden; Gustav Brun og Karl Holm sluttede sig i broderligt Venskab til hinanden, over Gine Moes lidt adstadige Væsen, kom der ogsaa større Friskhed og Livlighed, og Sangen lød liflig og kvægende; thi synge kunde de

i Prestegaarden fra den største til den mindste. Og Livet bredte sig ud i Menigheden; den unge Prest maatte snart hid, snart did og holde Bibellæsning, flere og flere Mennesker samlede sig om Ordet, og Sjele vakte op.

Det saa ud som om Presten Holm var den der vakte det nye Liv i Menigheden, ham vilde de alle høre, medens den gamle Prest stod der med den forholdsvis tomme Kirke. Han glædede sig over Livet i Menigheden og takkede Gud derfor, og saa traf han sig ydmygt og beskedent tilbage. Presten Holm var den, som nu høstede; i Menneskers Dine kanske ogsaa Sædemanden, men det kunde være, at om vi fik skue ind i Livets Bog, stod der en anden Skrift. Kanske den vilde vise os, at det var fornemmelig Indhøstningen, som var faldet i den unges Lod, medens den gamle havde haft den lange besværlige Sædetid. Maaske var der mindre Sæd udstrøet ved den ofte lidt stammende Tale, end ved Livet, som Menigheden havde seet ved Ordet, som havde lydt ved Syge- og Dødsleierne, og ved Timerne med Konfirmanderne; det var vist Sædeforn altsammen. Kanske gif der aller mest en Præken ud i Menigheden fra det fristelige Familieliv, og det prædikede med stor Kraft: Gudsfrugt med Nøisomhed. Ja, Livets Bog kunde vist fortælle, at den gamle havde været en Guds Sædemand, og kanske

netop nu ved den ydmyge Maade, hvorpaa han tog det, idet han gik stille tilside og overlod den første Plads til den yngre og kraftigere, ja glædede sig over Jndhøstningen, om han end ikke selv fik samle saa meget af den ind.

Hadde Gustav nu ganske glemt Marie? Nei, Tanken paa hende dukkede ofte frem, men — ile til hende og sige, at han nu var hende værd, ja om han ikke sagde det, saa laa det jo i det, at han kom, nei, han kunde ikke det; det var jo saa rimelig, at hun havde glemt ham, at hun havde overvundet sin Tilbøielighed for ham, kanske havde hun givet sit Hjerte til en anden, nei, han kunde ikke gjøre det om igjen. Desuden havde han faaet et andet Syn ogsaa paa dette, en Kristen blev ikke ullykkelig for hele sit Liv, om han ikke fik den Pige, han elskede; han havde høiere Glæder. Et lykkeligt Familieliv var vistnok et stort jordisk Gode, en stor Velsignelse; men for Manden var det ikke det største i Livet; han havde sin Plads at udfylde i Samfundet, sin Livsgjerning, og tog han den ret op, kunde den gjøre hans Liv rigt og give ham mangen Glæde. Just nu havde den faaet en større Betydning for ham, han havde faaet Die paa, at ogsaa han, gjennem den Gjerning han havde, kunde være med at bygge Guds Kirke paa Jorden.

I Prestegaarden var atter Gustav en jevnlig Gæst, og ofte naar Familien sad sammen i Aften-timerne, kom Samtalen ind paa de Ting, som hører Guds Rige til. Gustav havde meget at lære af de ældres Erfaring, og ofte var man af forskjellige Meninger.

I en Ting holdt han fast ved sin Opfatning, hvor meget end Fru Moe bestræbte sig for at overbevise ham om det urigtige deri; det var med Hensyn til Bidnepligten. Man skulde arbeide for Guds Riges Udbredelse, stræffe sig langt i saadant Arbeide, men ligeoverfor den enkelte, der skulde man ikke trænge sig ind i andres Anliggender. Presten var vistnok anderledes stillet i dette Tilfælde, paa ham laa der andre Forpligtelser, men man fik lade Folk gaa sin egen Vej i dette Stykke.

Fru Moe derimod indvendte, at med saadant kunde man slaa sig til Ro, naar man var ligegyldig for sin Næstes Frelse; men havde man virkelig Kjærlighed, saa vilde man være opfindsom i Maader, hvorpaa man kunde komme andre nær med Guds Ord. Naar Fru Moe talte saaledes, var det altid med Følelsen af sin store Skyld i dette Stykke; thi af Naturen stille og indesluttet, faldt det hende ofte meget tungt at aflægge saadanne Bidnesbyrd.

Gustav vilde ikke ganske erkjende, at det var

Mangel paa Kjærlighed heri, men at det var forsigtig Klogskab for ikke at støde andre bort.

En Dag, han som sædvanlig kom hen til Prestegaarden, fandt han Fru Moe fordybet i Læsningen af et Brev. Han vilde straks gaa for ikke at forstyrre, men hun bad ham tage Plads, hun vilde gjerne læse for ham noget af det Brev, hun havde modtaget, det vilde vise ham ud af Livet, Sandheden af hendes Ord, mente hun. Brevet var fra en kjær Veninde, som nu var Bispinde langt Nord.

„Er det fra Bispenden,“ udbrød Gustav, „hende har jeg hørt meget omtale, og jeg vil med Glæde høre, hvad hun har at sige.“

Fru Moe læste:

„Jeg maa fortælle dig om den Glæde, jeg har havt ved Bortgivelsen af et lidet Testamente, det hænger nøie sammen med Bønhørelsen af den Bøn paa min Fødselsdag, som jeg vist tidligere har omtalt, nemlig at Gud maatte i Aarets Løb give mig som Fødselsdagsgave, at en af mine fjære betraadte Frelsens Wei. Medens min fjære Mand var paa Visitatsreise i Sommer, jeg var ikke fulgt med paa denne Tur, fik jeg en Dag Besøg af to Benner, begge Officerer ombord paa et Skib, der skulde ligge her en Uges Tid. Det faldt af sig selv, at de boede hos os. Min unge Fætter Hans havde et mere

alvorligt og sat Bæsen end de fleste unge Mennesker i hans Alder, og jeg havde ikke været længe sammen med ham, før jeg troede at bemærke, at han tænkte over mange Ting, der ikke hørte Jorden til; men hvor langt han var fra at være kommet til nogen Klarhed eller Ro, det viste ogsaa hver en Ytring af ham tydeligen, og jeg saa vel, at han var smittet af samme Bantro og Tvivlssyge, som saa mange unge i hans Kreds. Om mig havde han vel sine egne Tanker; thi naar Talen faldt paa flige Gjenstande, udtalte han gjerne Ordet „Sværmer“ og „Sværmeri“ med en Betonning, som jeg vel mærkede gjaldt mig. Men jeg er saa vant til at blive anseet for en daarlig Sværmeriske, at jeg just ikke lod mig meget anfægte deraf, især, da jeg vel forstod, at der alligevel boede en stor Trang i hans Sjel til selv at blive en saadan Sværmer, og jeg desuden mærkede, hvilket varmt, kjærlighedsfuldt, naturligt godt Hjerte han besad. Saaledes gik Dagen hen; jeg var altid venlig imod ham, saa han maatte vel synes, at mit Sværmeri ialfald ikke var saa ubehageligt; thi jeg mærkede, at han blev stedse blidere og blidere findet imod mig. Den sidste Dag før Afreisen var kommen, og vi sad alle sammen i Dagligstuen. Da begyndte min ældre Ungdomsven, som han ofte gjør, igjen at

tale om religiøse Materier, og fremhævede Latterligheden af at tro, at der gaves nogen Djævel. Jeg anførte ganske rolig, at man maatte vel tro det, naar det stod i Bibelen. „I Bibelen, ja der staar mange utrolige Ting; men kan du vise mig f. Eks. at Tholuck i sine Skrifter fremhæver denne Tro?“ For Tholuck har han meget stor Agtelse. „Det vil ikke blive mig vanskeligt,“ svarede jeg, og gik ned efter et Skrift af denne Mand, der den første Gang jeg læste det, havde gjort et stærkt Indtryk paa mit Sind. Jeg tog Bogen, slog op Stedet, jeg havde i Tanke og gik igjen ind. Min gamle Ven saa i Bogen og udbrød i Ergrelse over Mandens Galsskab, og min kjære unge Sømand stemte i med. Lidt efter gik den ældre ud; jeg lagde Bogen paa det lille Bord, ved hvilket han sad, og satte mig igjen til at strikke. Han tog nu Bogen, bladede i den og sagde, da han havde læst lidt i den hist og her: „Han fører et meget smukt Sprog denne Mand.“ „Ja, ja, han skriver saaledes, at det trænger ind i Hjertets dybeste Folder. Vil du, kjære Hans, have denne Bog med dig paa din Reise, saa maa du det gjerne.“ Vil du tro det, min kjære Veninde, at saa uskyldigt som dette Spørgsmaal end var, sitrede dog min Stemme derved, som om jeg begik en Forbrydelse;

thi jeg ønskede saa ubeskrivelig, at han skulde læse den, og jeg frygtede dog ogsaa for at saa Afslag.

Dette blev mig ogsaa tildel. Et halvt spottende, uvilligt Træk for over hans Ansigt, og han skjød den fra sig, idet han sagde: „O nei, jeg takker, jeg tror, at jo færre man læser af den Slags Bøger, desto bedre. De gjør en kun urolig, og til nogen Bished kommer man ikke ved dem.“ „Er du da nu saa rolig, Hans? Er du da nu saa vis paa din Salighed efter Døden, som at du aander? Er du ikke det, saa er din Rolighed falsk.“ „Hvem kan være saa fuldkommen vis paa den? Men vi haaber, vi ved jo, at Gud er naaderig.“ „Men vi ved ogsaa, at han er hellig og retfærdig, og du tror dig vel ikke selv hellig og retfærdig i alle Dele; hvorledes skal det da gaa, naar Gud skal dømme det vanhellige Menneske?“ „Men tillad mig et Spørgsmaal,“ sagde han, „er du selv saa fuldkommen vis paa at blive salig efter Døden?“ „Ja, fuldkommen vis, hvorledes skulde jeg ellers kunne have et roligt Dieblif? Jeg kan jo dø idag eller imorgen.“ „Du maa være meget lykkelig ved den Bished, men du maa ogsaa være meget hovmodig og tro dig bedre end andre Mennesker“, sagde han, og hans smukke, venlige Ansigt blev meget alvorligt. „O, Hans, sig ikke det,“ raabte jeg, „det er jo ikke

for min Skyld, det er for Kristi Skyld, at Gud vil gjøre mig salig, og paa denne Salighed for hans Skyld, fordi han har lidt og er død og opstanden for mig, paa den er jeg saa vis, at jeg gladelig vil dø paa den." Hvorledes er du da kommet til at blive saa vis paa den, Rusine?" sagde han nu, og der kom et Udtryk af Rørelse i hans Træk, der bevægede mig og gjorde mig godt ind i Sjelen. Paa dette Spørgsmaal svarede jeg, ja min Veninde, jeg svarede saa godt jeg kunde. Jeg sagde ham, hvorledes det havde været med mig før, og hvorledes det var nu, og Gud maa have lagt Belsignelse til mine Ord; thi da jeg taug selv dybt og inderlig bevæget, saa jeg en Taare glindse i hans Øie, og med et ubeskrivelig venligt Udtryk i Ord og Miner greb han den forskudte Bog af Tholuck, og sagde: „Jeg vil dog tage denne Bog med mig paa min Reise, kjære Rusine, hvis du tillader det." „Om jeg tillader det! o ja, ja tag den, tag den, du gjør mig en Glæde dermed." I dette Dieblis traadte min ældre Ven atter ind; Hans tog Bogen, stak den til sig, og intet Ord blev siden vekslet mellem os. Men da han næste Morgen havde sagt Farvel, gjorde han sig stærk og vilde lade som intet; jeg saa dog, hvorledes Taarerne i Strømme styrtede ned af hans Øine, da han var kommet op i Bog-

nen, og mit Hjerte blev blødt for ham; jeg gif ind i mit Kammer og bad for ham til Gud. Og da jeg reiste mig igjen fra Bønnen, da raabte det i mit Jnderste: „O, kunde du dog gjøre noget for ham, kunde du hjælpe til at drage hans Hjerte til Gud, til Frelseren!“ Der laa mit lille Testamente paa Bordet, det som jeg havde faaet af Wexels i Geburtsdagsgave. „Det maa du give ham,“ lød det igjen. Jeg tog da den elskede lille Bog og pakkede den ind under Taarer; thi jeg havde den saa kjær, den var saa nydelig indbunden og havde fulgt mig Dag og Nat, siden jeg fik den, men jeg kunde ikke andet. Jeg skrev ham et lidet Brev til og sendte det ombord. Et Par Dage senere modtog jeg hans Svar, og — det var et trøsteligt Ord. Han takkede mig saa venligt, han lovede mig, at naar han vandrede paa det ensomme Skibsdæk, og sørgmodige Tanter kom over ham, da vilde han tage det lille Testamente op og der søge Trøst og Fred, ligesom jeg havde søgt og fundet den deri. Og hvad der fyldte mit Bryst med den allerstørste Glæde, var den Bøn, hvormed han sluttede sit Brev: „Faar du en liden Stund tilovers, saa skriv mig til; du glæder derved mit Hjerte.“ I det Brev, jeg allerede havde skrevet ham til, hvad havde jeg deri talt om, uden om ham, den kjære himmelske Herre, som jeg

saa gjerne vilde han skulde tro paa og elske — og nu bad han mig skrive oftere, han sagde, at jeg derved vilde glæde hans Hjerte. Jeg græd af Glæde og takkede Gud. Det var mig, som om jeg hørte Herrens Ord udtales over ham: „Sandelig, du er ikke langt fra Guds Rige.“ Siden har jeg intet hørt fra ham, men jeg beder ofte for ham til Gud, og mit Hjerte er altid saa lyst og let, naar jeg tænker paa ham. O, Herren vil sikkerlig føre ham til sig. Og her, min Veninde, har du det, hvori jeg ydmygt og glad tror at turde se og haabe Opfyldelsen paa min Bøn hin Fødselsdag. Af, da den oprandt nu igjen, da var vel mit Hjerte utaalmodigt og længselsfuldt, og jeg ventede og ventede og tænkte, at jeg skulde saa noget vist, noget sikkert at glæde mig i, saa at jeg kunde gribe Opfyldelsen af min Bøn med Hænderne, og lige til den sildige Aften, syntes det mig hver Gang, at Døren aabnedes, at noget godt i et eller andet Brev maatte bringes mig, men saaledes var det ikke Guds Vilje. Og svag og fordringsfuld som jeg er, lagde jeg mig den Aften med en vis vemodig Følelse af, at min Bøn ikke var bleven hønhørt. Tanken om Fætter Hans var trængt tilbage i Sjelen, og jeg vidste ellers heller ingen, om hvem jeg med Visshed kunde sige, at hans Hjerte i dette Aar var bleven ledet til Gud og frelst

fra Fordærvelsen. Men siden har den unge Sømands Billede igjen traadt lysere og lysere frem for mig, og det har været mig mere og mere som om jeg dog i det, som er foregaaet mellem ham og mig, maatte se Guds ja og Amen. Er det ikke saa, min kjære Veninde? O Guds Ord, hans Forjættelser kan jo ikke svige, og hin Bøn kunde dog aldrig mishage ham; den kunde ikke være af de Bønner, hvorefter Apostelen siger, at de ikke bliver opfyldte, fordi de, der fremkommer med dem, beder ilde."

Her sluttede Fru Moe, idet hun langsomt foldede Brevet sammen; begge sad en Stund tause.

„En saadan Kjærlighedens Omsorg for andres Sjele er i Sandhed rørende og beskjæmmende," sagde tilsidst Gustav, „jeg vil ikke oftere modsig Dem, Fru Moe, men bede Gud give ogsaa mig noget af denne inderlige Kjærlighed." Han var ganske bevæget; kort efter reiste han sig og gik hjem. Brevet havde givet ham meget at tænke paa, og han trængte Ensomhed.

Da han nogle Dage senere atter var i Prestegaarden, sagde Fru Moe: „Der stod en Efterskrift i Bispindens Brev, som jeg senere kom til at tænke paa maaske kunde interessere Dem, da De sandsynligvis kjender angjældende unge Pige, skjønt jeg aldrig ved, at De har nævnt hende. De har jo været

Fuldmægtig hos Sørenskriver Holst paa Østlandet?
Har han ikke en Datter, som heder Marie?"

Gustav nikkede bejaende.

Da er det ganske vist hende, Bispindens Bemærkninger gjælder; naar hun skriver: „Fra den kjære unge Pige, jeg tidligere har omtalt, hører jeg jevnlig. Hun synes at vokse en stille Befst, og hendes Sind bliver mere og mere vendt mod Gud. Hvor det gjør godt, at se saadant hos unge. Men hos Marie, som vel hos alle, er det gaaet gennem Trængsler, det er tydeligt at mærke, skjønt hun ikke siger, hvad Slags Trængsler det er.“

Gustav havde reist sig og var gaaet hen til Vinduet, hvor han kjæmpede af al Magt for at blive Herre over sin Bevægelse; det kom ham saa pludselig og uventet. Fru Moe kunde ikke undlade at bemærke den; hun forstod, at hun havde berørt en øm Streng og optog ikke oftere det Emne.

Saa var det altsaa ikke lægt, det Hjerteskaar Gustav Brun havde faaet; det forstod han tydelig; thi denne lille Berøring fremkaldte atter en sygnende Smerte. Hendes Sorg blev omtalt som noget overstaaet, udfjæmpet; ganske vist havde hun glemt ham, og han maatte overvinde sine Følelser for hende. Med Magt rev han sig løs fra de paa ny vaagnende Drømmerier.

Bispindens Brev havde fremkaldt nye Tanter hos ham. Hidtil var han vedblevet at staa paa en fremmed Fod med den Familie, i hvis Hus han boede; skjønt altid venlig, var der dog en vis overlegen Tilbageholdenhed i hans Væsen. Da han saa Bispindens inderlige Omsorg for sine Medmenneskers Sjele, begyndte han at tænke paa, at maaske ogsaa han havde en Gjerning at udføre ligeoverfor sin nærmeste Kreds. De unge Damer saa med store Dine paa Fuldmægtigen, da han nogle Dage senere blev siddende en Stund nede, istedetfor, som han pleiede, at gaa paa sit Værelse straks efter Maaltidet. End mere forundredes de, da han viste Interesse for deres Læsning og indledede en Samtale om de Bøger, de læste. Fra Bøgerne gik Samtalen over til mere alvorlige Emner, og her fandt Gustav en større Indrømmelse og Forstaaelse, end han havde ventet. Den religiøse Bevægelse i Bygden havde ogsaa vaakt nye Tanter og Spørgsmaal hos enkelte af de unge her i Huset. Gustav Brun behøvede ikke at gjøre nogen Slags Anstrengelser for at bringe fristelige Ting paa Bane; da Isen først var brudt, kom de af sig selv. Snart var de unge Damer hos Sørenskriveren de ivrigste i at søge hen til Kirke og Bibellæsninger; ingen var mere rørte og grebne af Ordet end de. Der kom et helt nyt Liv i Søren-

skrivergaarden, religiøse Sange blev sungne, religiøse Bøger læste, der blev en større Tilfægtning mellem Prestegaarden og de unge, og Midtpunktet for hele denne Bevægelse var Gustav Brun.

Sørenskriveren saa til og rystede paa Hovedet; han skulde have stor Lyst til at sige den unge Fuldmægtig ren Bessed — men, naar han stod Ansigt til Ansigt med den unge Mand, da, ja da manglede han altid Ord. Desuden, tænkte Sørenskriveren, var det ganske klogest ikke at lægge sig ud med ham, hvem ved, hvem ved, hvad der kan ske. Der er bleven en større Tilnærmelse mellem de unge nu, og det var ingen gal Svigersøn at faa. Har de nu Lyst til at synge og bede, saa lad dem det, den Lyst forgaar dem nok snart, kjender jeg dem ret.

Men heller ikke Gustav Brun var fornøiet; denne voldsomme Rørelse, disse Følelsernes heftige Opbrusen, det var saa forskjellig fra den Stilhed, som havde udmærket Kristenlivet hos Marie Holst og nu i Prestegaarden. Bistnok sagde han sig selv, at det hos disse var et modent Liv, medens det her var et begyndende; men det var saa ligt Skummet paa Havet, klagede han til Fru Moe.

„Da maa vi prøve at bringe noget mere ud af

det; det er dog et Guds Greb i Sjelen," svarede denne paa sin rolige Maade.

Men det var noget andet, som ogsaa misshagede ham; og det var den fremragende Plads han selv fik i denne Bevægelse. For en ung Mand at staa som Sjelesørger for en Flok unge Piger, det var ikke nogen rigtig let Stilling, og hvor meget han end søgte at henvise dem til Prestefamilien, saa gav dog det daglige Samliv Anledning til, at han fornemmelig blev søgt.

Liv var der imidlertid kommet i Bygden; „hvad skal jeg gjøre for at blive frelst?" det var et Spørgsmaal, som reiste sig hos flere og flere, og snart var der neppe et Hus, hvor ikke en eller anden var kommet i Uro for sin Sjels Frelse. Baade Presterne og enkelte Lægsfolk holdt Bibellæsninger og Opbyggelser omkring i Bygden, og Folk strømmede til i store Skarer. End mere Rist blev det om den unge Prest, da det rygtedes, at han havde faaet et lidet Fjeldskald paa Østlandet, og at han til Vaaren skulde have Bryllup for derpaa at flytte til sit nye Embede.

Gustav lærte nu de fristelige Bønder at kjende. Fra Thingstuen og Forretningerne kjendte han jo Bestlandsbonden; skjønt de kunde være kloge og slue nok, hvor det gjaldt deres Fordel, stod de dog meget

tilbage for Østlandets Bønder. Desto mere undrede det ham at se den adlende og opdragende Indflydelse, Kristendommen havde. Mangen Gang, naar han var sammen med dem henne i Prestegaarden, sad han der ganske taus og beskjæmmet; thi om aandelige Ting talte de med en Mands Modenhed og Erfaring, medens han selv var som et Barn ligeoverfor dem. Det var velgjørende at høre og se dette Samliv mellem Prestefamilien og de fristelige Menighedsleder. I disse Sammenkomster var ikke Presten Prest, men han var en Broder sammen med Brødre, der ud af Livets Erfaring hentede frem styrkende og belærende Ting. Og Prestefruen gik stille omkring og stelte godt for alle; undertiden for imidlertid hendes Blik urolig hen til Raskelovnen og Brandmuren, thi under Samtalerne sendtes det ene Sprøit Tobakssaus efter det andet fra de mange tyggende Munde og overstænkede Døn og Mur.

„Husk paa Mor, en Prestekone maa ikke se surt, om Menighedens Bønder sætter Mærker i hendes Stue; du har vel ikke glemt en Landsbyprests Erindringer?“ lød Presten Moes Stemme muntert i hendes Øre.

„Nei, du har Ret, Far, imorgen faar vi holde Skuledag.“

Hun gik nu hen i et Hjørne af Stuen, hvor

hendes specielle Ven, gamle Erik Flesche sad; han havde været saa taus i Aften, og han kunde dog have mere at bære frem end nogen anden, mente hun. Men den gamle var glad ved at høre; han vilde helst saa beholde sin Plads.

„Vil du ikke bede en Bøn for os tilslut?“ lød nu Prestens Stemme hen til ham. Beskeden undslog han sig; naar Presterne var med, vilde han heller saa tie.

„Har du da intet at tale med vor Herre om du, Erik?“ spurgte atter Presten.

Jo, han kunde nok have meget at tale med Herren om, og kunde han saa staa i sin Krog, saa vilde han ogsaa gjøre det.

„Bliv hos os Herre, det lakker mod Aften og Dagen helder.“ Saa begyndte den gamle, og i barnlig Fortrøstning trængte han ind paa Gud, som den der ikke slipper, før han bliver velsignet. Det var en Bøn, som varmede Hjerterne op og tillige knyttede dem sammen i inderlig, broderlig Kjærlighed.

Gustav blev mødt af dem som en kjær Broder, men han følte sig som den uerfarne, der havde at lære, han var ikke Fuldmægtigen ligeoverfor Bønderne.

Saa kom Baaren, og der holdtes Bryllup i Prestegaarden; det var rigtige Festdage, men efter dem

fulgte Afssked og Adskillelse. Tomt og stille blev det efter den megen Uro, og Gustav blev om muligt end mere som en Søn i Prestegaarden. Skjønt ogsaa han havde begyndt at lægge nye Fremtidsplaner, saa nølede han dog; det faldt ham saa tungt at rive sig løs fra sine Venner især nu, da han troede at kunne være noget for dem. Men Fru Moe kom ham tilhjælp, hun tilskyndede og opmuntrede ham, og da Høsten kom, tog ogsaa han Afssked fra den vakre Strandbygd, fra Fjorden og de majestætiske Fjelde, som en Tid havde holdt saa mange Præfener for ham, og fra de kjære Venner han her efterlod, for at gaa Departementsveien inde i Kristiania.

Her inde i Hovedstaden maatte han begynde fra nyt af i enhver Henseende. Med sine gamle Venner delte han ikke længere Interesser, men han havde ikke let for at slutte sig til nye. Aldrig havde han saaledes savnet sin Moder som nu, og han følte sig ofte alene og forladt, om han end havde lært flere at kjende, med hvem han sympathiserede. Han erfarede nu tydeligt, hvor tomt og ensomt den ugifte Mand's Liv er, og mere og mere droges Tanterne til Bjerfnæs.

Mon hun har glemt? Er Kampen kjæmpet ud? Saa spurgte han ofte. Kanske har hun givet sit

Hjerte til en anden og har glemt dig for længe siden, kom det atter.

En Dag, som han sad paa et Spisekvarter og spiste sin Middag, kom en gammel Bekjendt og satte sig ved Siden af ham. Denne fortalte i Samtalens Løb, at han havde tilbragt en længere Tid paa Oplandene.

„Kom du da i Sørenskriver Holsts Hus?“ spurgte Gustav lidt nølende. „Ja jeg var der to til tre Maaneder, idet jeg vikarierede for hans Fuldmægtig.“ Gustav spurgte nu til hver enkelt i Familien, tilsidst sagde han i en paatagen rasf og ligegyldig Tone:

„Men Frøken Marie, hvorledes lever hun?“

„Jeg antager godt; det var forresten ikke let at vide, hvorledes hun havde det; hun gif sine egne Beie, blid og venlig; men meget stille og tilbageholden.“

„Er hun forlovet?“ spurgte han i samme raske Tone, medens Diet hang ved den Udspurgtes Læber. Han maatte faa Vished i dette Punkt, thi den Tanke, at hun muligens var bunden til en anden, var ham alt for pinlig.

Denne saa spørgende paa ham og svarede:

„Forlovet? nei, det er hun ikke; hun er vist altfor alvorlig til at tænke paa saadant. Heller ikke

tror jeg, nogen lettelig falder paa at nærme sig hende paa den Maade."

Gustav havde staaet med tilbageholdt Aandedræt, nu pustede han ud, et rigtig Lettelsens Suk, og der kom et glad, lyst Udtryk over hans Ansigt. Kort efter reiste han sig og gik hjem. Tankerne stormede ind paa ham; Skillemuren, som var imellem dem, var den ikke nu borte? Kanske han nu turde, — ja kanske han burde sige hende dette. Jo mere han tænkte, desto fastere blev hans Beslutning at vove Forsøget: ile til hende, fortælle hende alt, hvad han havde oplevet, og spørge hende, om hun nu vovede at lægge sin Fremtid i hans Haand. Saa pakkede han sit Tøi og drog afsted til Bjernæs.

Her var der i det Ydre ikke skeet store Forandringer i disse tre Aar. Moder og Datter var i denne Tid komne hinanden mere nær. Lidt efter lidt saa ganske umærkelig var der kommet en anden Aand ind i Huset. Engang var Sørenskriveren kommet ind, medens Marie læste for sin Mor af Guds Ord; han satte sig stille ned og hørte til. Saa blev det efterhaanden en Bedtægt, at Marie læste et Afsnit af Bibelen for Forældre og Søskende, inden man gik til Hvile, og denne fælles Husandagt — ja Virkningen af den saaes vel ikke egentlig

men den bredte sin Belsignelse ud over Livet og knyttede Familiemedlemmerne nærmere til hinanden.

Det var lige under Jul, Huset var renskuret, Slagtning og Bagning færdig, og Familien var som sædvanlig samlet i Mørkningstimen. Dørene stod aabne til Blaastuen, og herind var Marie tyet, medens en af hendes Elever nu sad ved Pianoet og sang for sine Forældre. Marie var idag træt og lidt vemodig. Julen fremkaldte altid vemodige Minder, og nu fordybede hun sig i disse. I Tanterne kaldte hun hint Aar sit Solskinsaar, det havde været det rigeste, det gladeste Aar, hun havde levet, om end Enden derpaa var bleven saa sørgelig, og hun havde saa meget at anklage sig for. En Ting var hun imidlertid bleven mere og mere vis paa, nemlig at hun havde handlet ret i det gjorte Skridt, og hun havde takket Gud, fordi han havde givet hende Kraft dertil. Blot hun nu vidste, om han havde fundet Livets Wei, tænkte hun; ja saa vilde hun nok ogsaa gjerne vide, om han var vred paa hende. Dog, han havde vel ganske glemt hende. Saa endte hendes Tanker som altid i en inderlig Bøn for ham.

„Var det ikke Bjelder, som standsede udenfor Døren her, Smaapiger,“ hørte hun Faderen spørge inde i Stuen. „Vi venter da ikke vore Julegjæster før imorgen.“

En af Smaapigerne var løbet til Vinduet og meldte nu:

„Det er en Herre i Ulveskindspels i en Smalflæde! Nu stiger han af.“

Marie blev siddende stille; som et Lyn for den Tanke igjennem hende: End om det var ham! Hun sagde sig selv, at det var de mest taabelige og urimelige Tanter, men hun blev dog siddende som fastnaglet til sin Plads og lytte.

„Tænd Lampen Smaapiger!“ bad Moderen inde i Stuen; mekanisk reiste Marie sig og tændte Lampen inde i Blaastuen, men indtog saa atter sin Plads. Nu aabnede Sørenskriveren Døren for Gæsten, der traadte ind og talte til hendes Moder. Kunde hun tro sine Øren? Det var en fjendt, en fjær Stemme! Tanterne stod stille, hun kunde blot folde sine Hænder; hun vilde takke Gud, men det løb rundt i hendes Hoved. Hun hørte ham spørge efter Frøken Marie, og at de viste ham ind i Blaastuen. Hun hørte Moderen følge ham til Døren og lukke den efter ham — og saa stod han foran hende.

Og han havde i Tanterne Gang paa Gang gjennemgaaet hvert Ord, han skulde sige, hver Forflaring han vilde give. Alt var vel betænkt og overveiet, men da han stod der og i hendes glade Overraskelse og Bevægelse allerede saa Svaret, da

glemte han alle de velvalgte Ord, og idet han rakte Hænderne ud mod hende, sagde han: „Nu har jeg fundet Veien, Marie, vil De nu hjælpe mig fremad paa den, vil De blive min Hustru?“

Svaret laa i det glade, tillidsfulde Blik, hvormed hun saa op til ham. „Er det muligt? Skal virkelig en saadan Lykke blive mig tildel, Gud hjælpe mig til at bære den ret,“ hviskede hun.

„Ja lad os først og fremst nedbede Guds Belsignelse over os i denne Stund.“ Saa sluttede de Pagten og viede den ind med Bøn til Gud.

Længe sad de sammen derinde, de havde saa meget at tale med hinanden om. Glade trykkede Forældrene den nye Svigersøn i sine Arme, og hele Huset tog Del i Mariæ Glæde.

Da saa Tiden til Aftenandagten kom, hentede Marie Bibelen og lagde den foran sin Forlovede, og han læste og bad, varmt og inderligt. Nu som første Gang bragte han et nyt Liv med, men nu var det af en helt anden Art. Der var en Troesvarme og en Friskhed over det hele, som ikke kunde andet end virke oplivende.

Der var megen Glæde og megen Tak til Gud paa Bjerfææs denne Jul, og Gustav begyndte straks at tale om Bryllup. Længe maatte man ikke lade ham vente paa sin Brud, de havde allerede ventet

længe nok. Skjønt det var Forældrene tungt at tænke paa Afskeden saa snart, blev dog Brylluppet bestemt til Mai Maaned. Endnu en anden Ting blev bestemt, inden han forlod Bjerfnes; det nemlig, at deres Bryllupsreise skulde gaa til Vestlandet; Presten Moes maatte være de første Venner, til hvem han førte sin unge Hustru. Marie havde allerede hørt saa meget om Gustavs Venner derinde, at de paa Forhaand var hende fjendte og fjære.

Hurtig rullede nu Dagene hen for Marie, medens hun flittig syede og arbeidede paa sit Udstyr; idelig maatte hun standse, folde sine Hænder og takke; det gik saa let at takke i denne Tid; men hendes stadige Bøn var, at hun ikke atter skulde i Glædens Dage glemme Gud.

Lige før Brylluppet modtog hun Brev fra sin Kusine i Nordland. Denne var nu bleven Lærerinde i Stiftsstaden, og kom da ofte til Biskopens. Efter at have udtalt sine Lykønskninger til Marie, skriver hun:

„Du har maaske allerede hørt, at vor fjære, ydmyge, fjærlige Bispinde er død. Jeg gik derhen den sidste Aften hun levede; min Skolegjerning giver mig saa liden Tid til at gaa ud, saaledes havde jeg ikke hørt, at hun allerede havde været syg i fem Dage. Jeg blev der om Natten og var Vidne til hendes salige Hjemgang til Jesu Skjød. Da jeg kom,

kunde hun ikke mere kjende nogen undtagen Biskopen, der laa hendes Hjerte saa nær. Han sad hele Natten ved Sengen og bad høit og foresagde hende udvalgte Steder af Skriften, hvilke hun med levende Tro modtog og takkede Herren for; det kunde vi forstaa af hendes Gebærder. Hun nød Ordet ligesom den hungrige Brød og den tørstige Vand. Saa hensov hun Kl. 4^{1/2} om Morgenens. Vi under hende Glæden deroppe hos Herren og tør ikke flage. Hvor har hun ikke ofte skuet længselsfuld hen mod Maalet, og nu er hun hjemme. Der fortælles, at hendes Kjoler er slidte ved Knæerne, fordi hun saa flittig laa paa Knæ i Bøn. Hun var visseelig en Bederske som saa, Gud lære os at følge hende efter!"

Marie fældte mange Taarer over sin elskede, moderlige Veninde, men sørge kunde hun ikke; hun var jo gaaet ind til den evige Glæde. Det lagde dog et blidt Bemod over Festdagene og vendte Sindene mere opad.

En jollys Sommerdag gled atter Fjorddampskibet sin sædvanlige Tur indover Fjorden og krydsede hid og did ind i Vigter og Bugter til de mange Stoppesteder paa begge Sider. Oppe paa Dækket stod Gustav Brun med sin unge Hustru og betragtede den herlige Natur.

„Se Marie, der ude paa Fjorden, der var det, Gud fandt mig; der var det Baaden fuldseilede, og jeg led Dødsangstens Kvaler. Var jeg ikke kommet i saadan Nød, havde jeg maaske aldrig fundet Veien frem.“

„Jo, Gud havde vist fundet dig alligevel. Jeg havde ofte det glade Haab, at mine Bønner for dig blev hørte.“

„Du kjære, trofaste Marie, som saa kjærlig har fulgt mig med dine Bønner, og dog stødte du mig fra dig fordi — jeg fattedes det ene.“

„O, jeg kunde ikke andet, du ved ikke, hvor mit Hjerte blødte derved.“

„Du bøjede din Vilje under Guds, og jeg forstaar, at det kostede Kamp. Men ved du Marie, at den Tanke, at jeg kunde vinde dig ved at vende mit Hjerte til Gud, var mig i lang Tid en Hindring. Da saa Gud tilslut blev mig for stærk, da tænkte jeg ikke paa dig. Alligevel tror jeg, at dit Afslag og dine Bønner for mig har draget mig.“

„Hvad Midler Gud end har brugt, saa vil vi nu takke ham hele vort Liv igjennem, fordi vi har fundet hinanden i ham.“

„Ja, og saa hjælpe hinanden fremad paa Veien, det har vi jo lovet for Guds Afsyn.“

Nu lød Dampskibspiben, man nærmede sig
Bryggen, og der saaes fjære, fjendte, glade Ansigter,
der hilsede Gustav Brun og hans unge Brud
velkommen.

Af Forfatterinden Margrethe er før udgivet:

Anna Helsing.

Billeder fra Bækkelfesttiden i Femtiaarene.

Med xylograferet Titelbillede.

Med Forord af Dr. A. Chr. Bang, Professor.

8¹/₂ Ark 8vo. Hestet Kr. 1,60; i Originalbind Kr. 2,50.

Drammens Tidende: „Tusinder i vort Land ville være Margrethe taknemmelig for den sanddru og fængslende Skildring, hun har givet af hin Baartid.“

For Fattig og Rig: „Forfatterinden skildrer i disse Billeder fra Bækkelfesttiden paa en naturlig og tiltalende Maade, hvorledes det aandelige Liv artede sig inden kristelige Vennekredse ved omkring Midten af dette Aarhundrede.“

Göteborgsposten: „Dessa bilder äro tydligen gripna ur verkligheten och målade med den säkerhet i penselföringen, som angifver, att den målade är viss på sin sak, genomträngd af sanningsbegär och har en lefvande åskådning.“

Missionsvennen: „Vi se Bækkelfestens stærke og svage Sider i sin rette Belysning og finde, at Skildringen er sand, lærerig og opbyggelig. Den er et med fotografisk Nøiagtighed gjengivet Billede fra hin Tid.“

Throndhjem's Aldr.: „— — vi er forvisse om, at mange Læser vil føle sig greben af det Liv og den inderlige Varme, hvormed denne „Herrens Besøgsfestid“ er bleven skildret.“

Bestlandsposten: „Bogen vil blive velkommen for alle dem, som nyder en god, sund og kristelig læsning.“

Doktorens Børn.

En Børnefortælling. Med 2 Billeder i Træsnit.

Med Forord af N. Niselsen, Skolebestyrer.

8¹/₄ Ark 8vo. Hestet 1,20; indb. i Papbind Kr. 1,50.

Aftenposten: „Doktorens Børn“ er en ægte Børnebog, letlæst og fuld af smaa, kvikke Episoder, der ret er egnede til at more de unge Læsere og Læserinder, og samtidig, hvad der ikke er af mindst Betydning, gaar der gennem Bogen en sund, kristelig Aand, saa at vi trygt tør anbefale den til enhver Moder eller Fader, eller hvemsomhelst, der vil forskaffe de smaa nogle underholdende, lærerige Diebliske.

Embedsmand og Bonde.

Margrethe

Fortaellinger

Bd.: 2

1885

P.o.rel. 5327 w-1/3

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11679489-6